Türkiye İş Bankası'nın Çocuklarımıza Armağanıdır

Kumbara

ARALIK 1978 / SAYI : 3

AZİZ NESİN'in "Bu yurdu bize verenler,, yapıtından bir çizgi - roman

BARA

Bay Gezgin'in akılalmaz serüvenleri

© Editions Lombard

SİZE BİR MEKTUP VAR

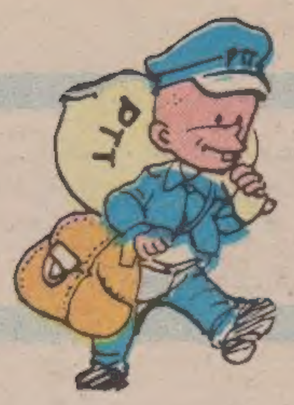

Yeni Atılımlar

Sevgili çocuklar,

Sizlere çok iyi haberlerimiz var. İlk önce, gösterilen olağanüstü ilgiden dolayı Dergimizin baskı adedini yükselttiğimizi müjdeleyelim. Bildiğiniz gibi, "KUMBARA"nın ilk sayısı 150.000 basılmıştı. İkinci sayıda baskı 215.000'e yükseldi. Bu miktarın istekleri karşılayacağını düşünmüştük ama, gösterilen ilginin ve isteklerin büyüklüğü şu anda elinizde bulunan Aralık sayısının 300.000 basılmasını gerektirdi. Artık bu miktarın istekleri karşılayacağını umuyoruz.

İkinci haberimiz sizi daha da çok sevindirecek herhalde. Derginiz "KUMBARA" 1979 yılına, Ocak sayısıyla, 36 sayfa olarak girecek. Bu, dergiye 8 sayfanın daha ekleneceği demektir. İtiraf edelim ki kısıtlı sayfa adediyle istediğimiz şeyleri yapamıyor, işlenen konular üzerine gerektiği gibi eğilemiyorduk. "KUMBARA"nın 4. sayısından başlayarak sizlere daha iyi bir dergi vereceğimizden, sizlerin de "KUMBARA"yı daha çok seveceğinizden kuşkumuz yok. Ocak sayısında yapacağımız yeniliklerin tümünü size anlatmak istemiyoruz, çünkü olayın sürpriz yönünün kaybolmaması gerekir. Yine de birkaçını şimdiden söyleyelim: Örneğin spor sayfası ve sizlerden gelen yazıların sunulacağı sayfalar dergiye eklenecek. Televizyona ve sinemaya ayrılan yerlerin çok daha geniş tutulacağını da söyleyebiliriz. Ayrıca, sizlere çok yakın bir gelecekte sunmak için yarışmalar hazırlıyoruz. Derginin içeriğinin de daha zengin olacağı doğaldır. Kısacası "KUMBARA"nın Ocak sayısını bekleyiniz.

"KUMBARA"nın bu sayısında ünlü yazarlarımızdan Fakir Baykurt'un bir öyküsünü sayfalarımıza aldık. Seveceğinizden kuşku duymadığımız bu güzel öyküyü yine Mehmet Sönmez resimledi.

Bilgi dağarcığınızı zenginleştirmek için bu sayımızda "Mini Ansiklopedi" adı altında bir köşe açtık. Hergün karşı karşıya geldiğiniz, duyduğunuz ama, yanıtlarını bilmediğiniz soruların karşılığını bu köşede bulacaksınız.

Aziz Nesin'in, Ulusal Kurtuluş Savaşımızı anlatan "Bu Yurdu Bize Verenler" yapıtından alınan "Köprülü'lü Hamdi Bey" öyküsünü Ateş Aydemir çizgi-roman haline getirdi. İkinci çizgi-roman "Albay Hepalbay ile Küçükdiş". Bu kez kızılderili köyünün çocukları Küçükdiş'in önceden sezme gücünü sınıyorlar.

Sevgi ve esenlik dileklerimizle... Sağlıcakla kalınız.

"KUMBARA"

Türkiye İş Bankası'nın Çocuklarımızı Armağanıdır
Kumbara

Ayda bir yayınlanır
Aralık 1978/Sayı : 3

Türkiye İş Bankası A. Ş.
Halkla İlişkiler Müdürlüğü adına Sahibi : Necat TÜNCE

Sorumlu Yazı İşleri Yönetmeni : Tuna AKAN

ONK ajansı tarafından hazırlanan bu dergi, imzaları olan yazar ve sanatçıların dışında, AKCALI Kezban (Genel), MORAN Adli (Genel - Denektaşı), MADEN Said (Grafik), VERSAN Kemal Aziz (Pul), YAHYA Haluk (Plak), TÜRKALİ Deniz (TV - Sinema), ALAKUŞ Emin (Dizgi), ÖNAL Orhan (yazı) ve AYDEĞER Gürsel (Düzeltme)'nin emekleriyle oluşmuş ve VEB OFSET İLERİ MATBAACILIK A. Ş. tesislerinde basılmıştır.
(1 Aralık 1978)

Adres :

KUMBARA Dergisi
Türkiye İş Bankası A. Ş.
Halkla İlişkiler Müdürlüğü
Atatürk Bulvarı, 191
Kavaklıdere — ANKARA

Kapak Resmi : Ateş Aydemir

BİZE DE MEKTUP VAR

Derginizin birinci sayısının birinci sayfasında "Başlarken" adlı yazınızı okudum. Daha önce İş Bankası'nın öykü yarışmasına katıldım. Yarışmaları çok seviyorum. Derginizde öykü, şiir gibi yarışmaların olmasını diliyorum.

DİLEK ÇAĞIRGAN — İstanbul

Gelecekte yarışmalar düzenlemeyi düşünüyoruz. Öneriniz bu düşüncemizin gerçekleşmesini çabuklaştıracaktır. Teşekkürler.

Kumbara dergisinin 1. sayısı olduğu için elbette bazı eksiklikler olacaktır. Benim görüşüme göre bu eksiklikler şunlardır: 1. Kumbara dergisinde spor sayfası olmaması gözüme çarptı. 2. Derginin sayfalarını 30'a çıkarılması ve çizgi romanların uzunluklarının 6 sayfadan 4'e indirilmesi, bilimsel yazı dizilerinin arttırılması herhalde ilgi çekecektir.

GÜRCAN ÜÇKARDEŞ

Önerilerinize teşekkür ederiz. Bu sayımızın "Size bir mektup var" yazısını okumanızı salık veririz. Göreceğiniz gibi gerek spor sayfasını gerekse derginin 36 sayfaya çıkarıldığını müjdeliyoruz. Çizgi romanları ise şimdilik kısaltamıyoruz.

Üstün başarılı kültür yayınlarınızdan biri olan "Kumbara"nın ilk sayısını okuyup, inceledik. Dergimiz konularıyla birlikte güzel bir dergi. Seçtiğiniz konular ve yazma, yayınlama metodunuz iyi olmuş. Her birimiz kolayca dergiye ısınabildik ve dergiyi sevdik.

BELGİN DEMİR — Soma

Bu arkadaşımıza ve dergiyi beğenerek bizi kutlayan binlerce okuyucumuza teşekkür ederiz. Yolladıkları şiirleri, fıkraları, resimleri ilerde yayınlayacağımızı da belirtmek isteriz.

Fakir Baykurt

ZOR AYRILIK

Saldalı Deli Ahmet külüstür kamyonuna çıktı. "Sür!.." dedi şoförüne. Yeşilova'dan kalktılar. Akçaköy'e gidiyorlardı. Toprak yolda deli bir hızla sürüyordu şoför. Kamyon ortalığı toza dumana katıyordu.

Eşekle beş saatlik yolu yarım saatte yuttular.

On üç tane eşek yüklüydü arkada. İple birbirlerine çatmışlar, sonra da kasanın kancalarına bağlamışlardı. Ağustos çıkmış, eylül girmişti, ama sıcaklar hâlâ sürüyordu. Eşekler gözlerini yummuş, kulaklarını düşürmüşlerdi. Konan sinekleri kovmaya üşeniyorlardı.

Akçaköy'ün bağlarından geçerken şoförün dizine pıt pıt etti Deli Ahmet: "Dur bir dakika!.." dedi. Kamyonun tepesine çıktı hemen. Yolun üstünü gölgeleyen karanfil armutlardan koparıp ceplerine attı. Hoş kokulu, olgun, bal gibi tatlı armutlardı. Üçünü dördünü şoföre verdi. Akçaköy'de kamyondan inip kahvenin önüne çöktüğünde hâlâ armut yiyordu, çöplerini yere atıyordu.

"Eşekçi geldi eşekçiii!.. Haydin, duyduk duymadık demeyiiin! Bakın ikinci kez geliyorum! İyi para veriyorum. Haydin, eşekçi geldi haaa!..." diye bağırdı. Kahvenin içinde dışında oyun oynayanları güldürdü.

Geçen gelişinde Akçaköy'den yirmi tane götürmüştü. Yukardakileri Genceli'den almıştı. Hiç olmazsa on daha istiyordu şimdi. Beş altı da Kavacık'tan alır, kamyonu doldururdu.

"Haydiiin, iyi para veriyorum, peşin veriyorum, eşekleri getirin!.. Yoksa kalkıp gidiyorum, duyduk duymadık demeyin haaa!.."

Kahvenin önündekiler Cura Mehmet'e baktılar:

"Kalk getir eşeğini, adam ikinci kez geldi!.."

Cura Mehmet sıkıldı, satmak istemiyordu:

"Size geçen sefer de söyledim, üstüme düşmeyin, satmıyorum!.. Saaat.. mıı... yooo... ruuuum!.."

"Kuru inadın yararı yok Cura Mehmet! Bak hepimiz sattık, satıyoruz. Köyde eşek kalmadı, kalmayacak. Getir eşeğini, al paranı. Götürsün Deli arkadaş..."

Of puf etti, kalktı Cura Mehmet. Yürürken düşündü: "Şimdi eve gitsem, gelir gene bulurlar. En iyisi Hüyükler'e doğru gidip bostanları dolaşayım. Deli kavat gidince döner gelirim..."

Evinin yirmi yıllık eşeğiydi. Adı "Kara Cip"ti. Çocuklarını bindirip bağa bahçeye onunla gitmişti. Kışlarını ısıtan odunları dağdan onunla indirmişti. Değirmene buğdayı onunla götürmüştü. Pazara panayıra, karakola, hastaneye onunla inip çıkmıştı. Canının bir parçası gibiydi. "Şimdi kamyonlar, traktörler var, otobüsler, minibüsler çoğaldı.." diye çekip satacak mıydı bunca yıllık "emektar"ını? Satıp Antalya'ya yollayacak mıydı? Nasıl yapardı?

"Dünyada yapamam!" dedi Cura Mehmet. "Antalya'dan da İtalya'ya yüklüyorlarmış. Koca koca karınlı gemiler alıp götürüyormuş.." Sormuştu geçen hafta: "Ne yapıyor İtalya bunca eşeği alıp?"

Gülmüşlerdi: "Dünyada en lezzetli et eşek etidir!."

"Hayır, en lezzetli et kaplum etidir.."

"Hayır, salyangoz etidir.."

Fakir Baykurt kendini anlatıyor

1929'da Burdur'a bağlı Akçaköy'de doğdum. Isparta Gönen Köy Enstitüsü'nü bitirdim. Beş yıl köy öğretmenliği yaptıktan sonra Gazi Eğitim Enstitüsü'ne girdim. Ortaokul ve liselerde öğretmenlik, ilköğretim müfettişliği yaptım.

TÖS ve TÖDMF gibi büyük öğretmen kuruluşlarında çalıştım, bu kuruluşların başkanlıklarına seçildim. Şimdi Kültür Bakanlığı danışmanıyım. Evliyim ve üç çocuğum var.

Yazın yaşamına şiirle başladım. Daha sonra köy notları ve öyküler yazdım. İlk kitabım "Çilli" bir öyküler derlemesidir. Daha sonra romana geçtim. "Yılanların Öcü" ile 1958 Yunus Nadi Yarışması'nda birincilik aldım. Bunun ardından diğer kitaplarım da yayınlanmaya başladı.

Gazete ve dergilerde, eğitim, edebiyat ve yurt sorunlarıyla ilgili pek çok yazı yazdım. Yirmiden fazla yayımlanmış kitabım vardır. Kazandığım diğer ödüller şunlardır: TRT Roman ve Hikaye Başarı Ödülleri, TDK Roman Ödülü, Sait Faik Hikaye Ödülü, Orhan Kemal Roman Ödülü.

Yılanların Öcü, Irazca'nın Dirliği, Onuncu Köy ve bazı öykülerim yabancı dillere çevrildi. Yılanların Öcü sinema ve tiyatroya uyarlandı.

Fotoğraf : Turan EROL

Tartışma uzayınca sıkılmış, o zaman da kalkıp gitmişti. Ama sonra öğrenmişti; etlerini kıyıp köpek maması, kemiklerini öğütüp tavuk yemi yapıyorlarmış.

"Hayır, satamam! Köpek maması yaptırmam eşeğimi!."

Beş çocuğu vardı. En küçüğü Sadık, "Şatşana baba!.." diyordu. Çünkü karısı Keziban da "Sat!" diyordu. Biraz da bunun için Hüyükler'e gidiyordu şimdi.

Bir kelek kopardı Muhtargil'in bostandan. Çakısıyla kesip yedi. Bir yandan da Kavacık yoluna bakıyordu, ama Saldalı Deli Ahmet'in kamyonu çıkıp gitmiyordu köyden. "Belki aşağıdan gitmiştir!.." diye geri geldi köy içine. Elleri ardında, kahvenin önünden usulca geçip gidecekti. Bir de baktı karısı Keziban, oğlu Sadık, onun büyüğü Cemile, "Kara Cip"i çekip getirmişler, yüklüyorlar kamyona. "Eyvaaaah!.." dedi içinden, koştu:

"Nasıl yaptın bunu Kezibaaan?.." dedi. Saldıracaktı az daha. Adamlar tuttular. "Biz çok söyledik sana Mehmet, uslu dur!." dediler. "Hem beri bak, erkek adamın karısı da erkek olur! Keziban yenge sattım dedi, dönmez artık.." dediler.

"Şattık baba şattık..." diye söze karıştı Sadık da.

Cura Mehmet ne yapacağını şaşırdı : "Aşağı tükürsem sakal, yukarı tükürsem bıyık! Köyün içinde karımla, çocuklarımla kavga edemem.." dedi, düşündü kaldı.

"Duruuun!.." dedi bir süre sonra. Uzattı kollarını, yürüdü "Kara Cip"in yanına, sarıldı boynuna. Öptü öptü gözlerinden. Öptü öptü yanaklarından. "Haklarını helâl et kara gözlü emektarım!." dedi. Yularını çıkarıp aldı başından. Biraz daha öptü okşadı. Sonra geri çekildi. Karısını, çocuklarını da çekti.

Deli Ahmet, Keziban'ın eline üç tane yüzlük verdi. Adamlar "Kara Cip"i yüklediler. Az sonra kamyon yürüdü. Gene ortalığı toza dumana katarak çıkıp gitti köyün içinden. Cura Mehmet'in gözlerinden birkaç damla yaş indi aşağıya. Ağlamayayım diye çok çalıştı, ama tutamadı kendini...

F. BAYKURT'un Yapıtları :

ROMANLARI :

Yılanların Öcü (1959), Irazca'nın Dirliği ve Onuncu Köy (1961), Amerikan Sargısı ve Kaplumbağalar (1967), Turpan (1970), Köygöçüren (1973), Keklik (1975), Kerem ile Aslı (1964), Kara Ahmet Destanı ve Yayla (1977)..

ÖYKÜ KİTAPLARI :

Çilli (1955), Efendilik Savaşı, Karın Ağrısı, Anadolu Garajı, Onbinlerce Kağnı, Can Parası, İçerdeki Oğul, Sınırdaki Ölü, Kalekale (1978)...

DENEME KİTAPLARI :

Efkâr Tepesi, Şamar Oğlanlar..

ÇOCUK KİTAPLARI :

Topal Arkadaş, Sarı Köpek, Ağaç Dede, Sakarca...

Mini ansiklopedi

EN YÜKSEK DALGA NE KADARDIR?

En yüksek dalga Amerikan tankeri "Ramapo" tarafından ölçülmüştür. 1933 yılında Manila'dan San Diego'ya gitmekte olan tanker fırtınaya yakalanmış ve aygıtlarıyla 36 metre 57 santim yüksekliğinde bir dalgayı saptamıştır. Bu dalga 60-68 deniz mili hızıyla esen rüzgârların ortaya çıkardığı bir dalgaydı. Okyanus dalgalarının çoğu en fazla 3 metre 65 santim yüksekliğindedir. 8 metreden yüksek dalgalara az rastlanır. 14-15 metre yüksekliğindeki dalgalara çok büyük fırtınalarda rastlanır.

ATOM HESAPLARI NASIL HESAPLANIR?

Atom hesaplarına "Akrobatik" adını verebiliriz. Bir damla suda 420 000 000 000 000 000 000 atom vardır. En hafif element olan hidrojenin bir kilosunda atom sayısı öyle yüksektir ki, bunu 6 sayısının arkasına 23 tane sıfır koyarak belirtiriz.

ESKİMOLAR EN ÇOK NE YEMEYİ SEVERLER?

Eskimolar en çok fok etini severler. Fok öldürülünce garip bir tören başlar: Hayvanın ciğeri çıkarılır ve avcılar bunu aralarında paylaşırlar. Halka biçiminde oturup ciğeri çiğ çiğ yerler. Avın geri kalan bölümünü açık havada taş yığınlarının altında saklarlar.

BAZI ÇİÇEKLER AKŞAMLARI NEDEN KAPANIRLAR?

Güneşle ışık çiçeklerin açılmalarını sağlar. Böylece çiçekler günün sıcaklığından yararlanırlar. Akşam olupta serinlik bastırınca, bunun etkisinde kalan bazı çiçekler soğuktan korunmak için bütünüyle kapanırlar. Buna karşılık bazı çiçekler güneşten korunmak için ancak geceleyin açarlar.

KÖPRÜLÜ'LÜ
HAMDİ BEY

yazan
AZİZ NESİN
resimleyen
ATEŞ AYDEMİR

İŞGALCİ DÜŞMANA KARŞI YURDUMUZU KORUMAK İÇİN KURULAN KUVVAYİ-MİLLİYE ÖRGÜTÜNÜN EN BÜYÜK GEREKSİNMESİ SİLÂH VE CEPHANEYDİ. İNGİLİZLERİN, FRANSIZLAR TARAFINDAN KORUNAN GELİBOLU YAKININDAKİ AKBAŞ CEPHANELİĞİNE ÇOK SAYIDA SİLÂH VE CEPHANE YIĞDIKLARINI HABER ALAN KUVVAYİMİLLİYECİLER, BURAYI BASIP SİLAHLARI KAÇIRMAYI TASARLADILAR...

BU GÖREVİ GÖZÜPEK, YİĞİT BİR AYDIN OLAN ESKİ EDREMİT KAYMAKAMI HAMDİ BEY ÜSTLENDİ.

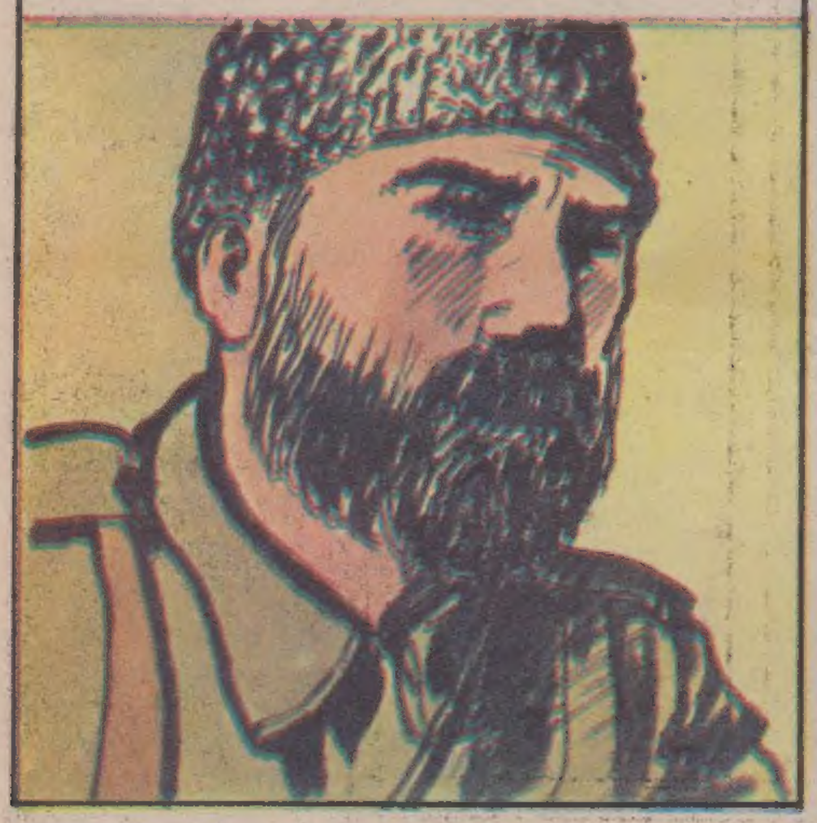

GÜVENDİĞİ ARKADAŞLARINDAN DRAMALI RIZA BEYLE, ÜSTTEĞMEN BESİM BEY'İ VE SEKSEN YİĞİT ERİ YANINA ALDI...

BALYA-GÖNEN-SARIKÖY YOLUYLA DÖRT GÜN SONRA KARABİGA'YA VARDILAR.

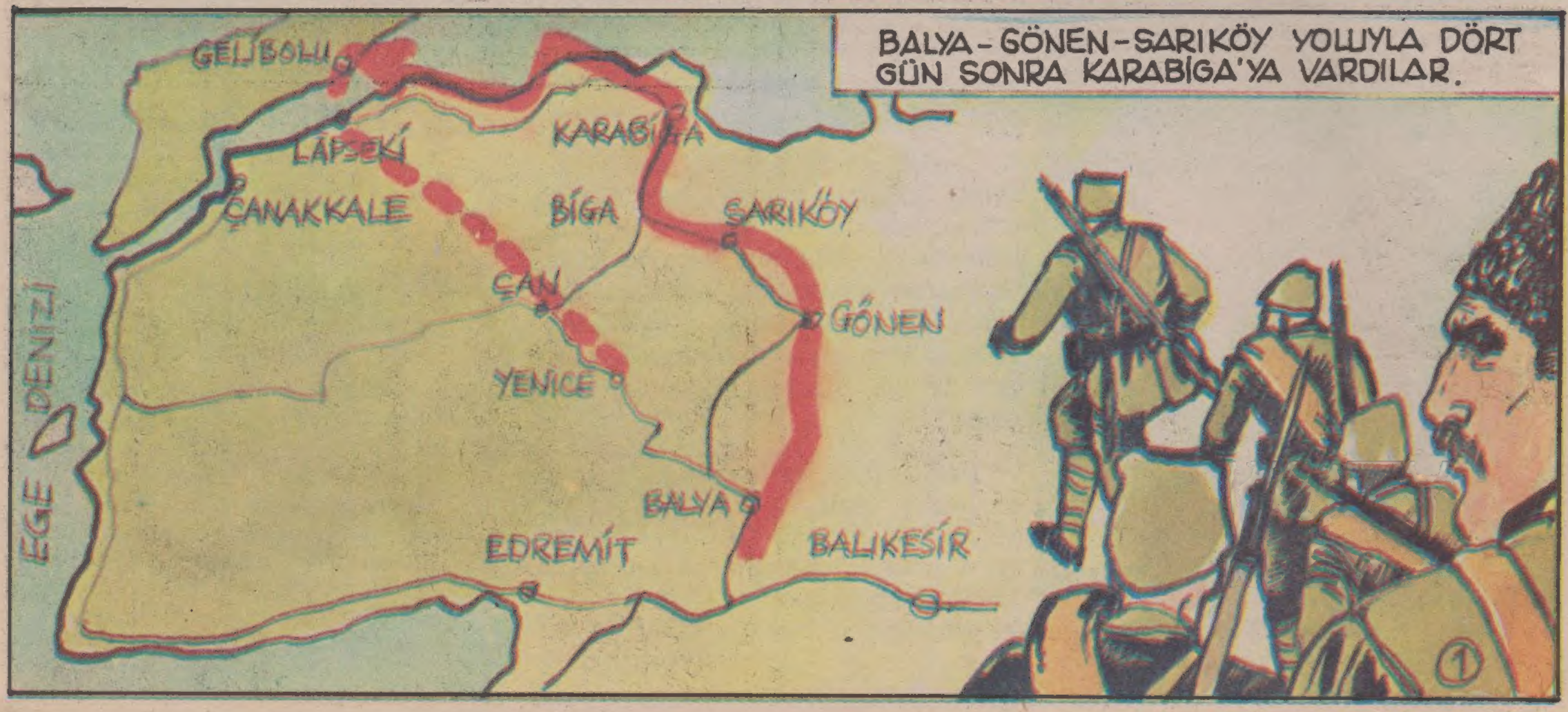

ARKADAŞLAR, PLÂNIMIZ ŞÖYLE: ÖNCE SİZ İKİNİZ GİZLİCE AKBAŞ YAKININA SOKULACAKSINIZ...

... ERTESİ GÜN SEKİZ ER DAHA GELECEK. KAÇ NÖBETÇİ OLDUĞUNU, NÖBET YERLERİNİ, CEPHANELİĞİ KORUYAN KUVVETLERİ ÖĞRENİP SAPTAYACAKSINIZ..

BASKINA ELVERİRSE ÜÇ EL İŞARET FİŞEĞİ ATACAKSINIZ.

KAÇIRILACAK CEPHANE VE SİLÂHLAR ANADOLU YAKASINA, MEHMET KAPTANIN YÖNETTİĞİ BOLAYIR ADLI VAPUR VE ONİKİ KAYIKLA GEÇİRİLECEKTİ... İŞLER YOLUNDA GİTTİ... ÖNCÜLER GİZLİCE AKBAŞ'A VARDILAR.. İSTENİLEN BİLGİLERİ TOPLADILAR... BEKLENEN GECE GELMİŞTİ...

HERKES HEYECAN VE COŞKUYLA VERİLECEK İŞARETİ BEKLİYORDU..

SONUNDA..

İŞARET!

HEMEN YOLA ÇIKTILAR. EPEY YOL ALDIKTAN SONRA GELİBOLU'YA YAKLAŞTILAR...

KARAYA ÇIKTIKLARI KUMSALDA ÖNCÜLERDEN BİRİ TARAFINDAN KARŞILANDILAR...

MERHABA ARKADAŞLAR.. BENİ İZLEYİN.

GELİBOLU'NUN DAR, SESSİZ SOKAKLARINDAN GEÇTİLER...

YAĞMUR BAŞLAMIŞ, YÜRÜYÜŞ İYİCE ZORLAŞMIŞTI.

SABAHA KARŞI CEPHANELİĞE GELDİLER...

TELEFON TELLERİNİ KESTİLER.

HAZIRLIKLARI O DENLİ İYİYDİ Kİ, FRANSIZ NÖBETÇİLERİ ELLERİYLE KOYMUŞ GİBİ BULDULAR VE SESSİZCE...

...YAKALAYIP, DİRİ OLARAK ETKİSİZ HALE GETİRDİLER...

KÖYLÜLER OLUP BİTENİ ÖĞRENİNCE YARDIMA KOŞTULAR. UYKUDAKİ DÜŞMAN ASKERLERİNİ YAKALADILAR. CEPHANELİĞİN KAPISINI KIRARAK AÇTILAR... ASKERLER KÖYLÜLERİN DE YARDIMIYLA...

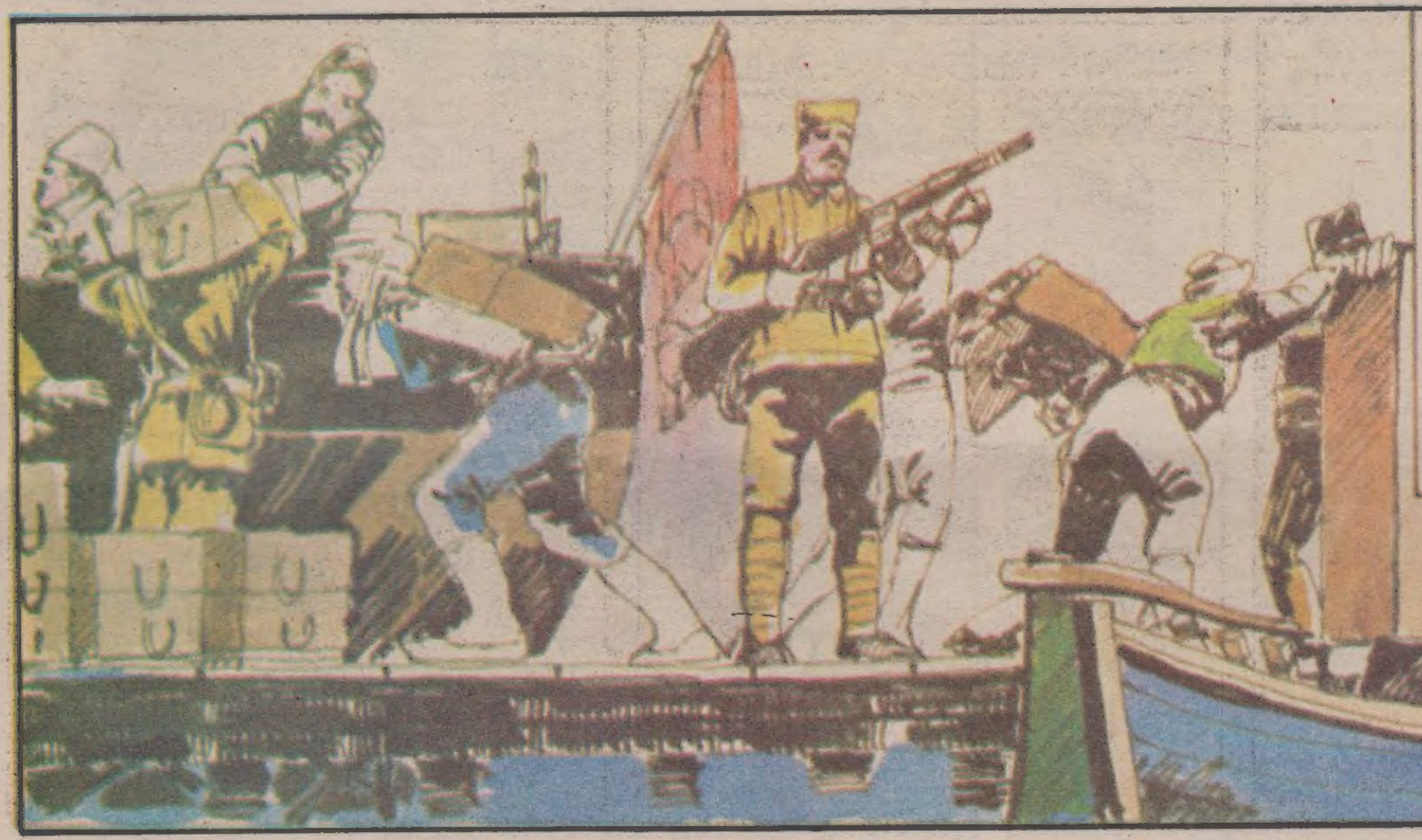

... SİLÂHLARI VE MERMİ SANDIKLARINI KISA SÜREDE BOŞALTIP, KIYIDA BEKLEYEN BOLAYIR VAPURUNA VE SANDALLARA YÜKLEDİLER...

HEMEN DENİZE AÇILDILAR...

GÜN AĞARIRKEN ANADOLU YAKASINA VARDILAR. ÖNCEDEN HAZIRLANMIŞ HAYVANLARA SİLÂH VE CEPHANEYİ YÜKLEYİP, YENİCE'YE DOĞRU YOLA ÇIKTILAR. KAÇIRILAN SİLÂH VE CEPHANE BURADAN ANKARA'YA VE BALIKESİR'E GÖNDERİLECEKTİ

HAMDİ BEY, TAŞIMA İŞİNİ ÖRGÜTLEMEK İÇİN GERİDE KALDI...

KAÇIRILAN BÜTÜN SİLÂH VE CEPHANE, YENİCE'DE CAMİDE TOPLANDI.

DÜŞMAN YALNIZCA DIŞ DÜŞMAN DEĞİLDİ. PADİŞAH YANLISI ÇETELER VARDI. BUNLAR DA AKBAŞ BASKININI DUYMUŞ, BÜTÜN YOLLARI KESMİŞLERDİ. BU ÇETELERİN EN GÜÇLÜSÜ ANZAVUR'UN ÇETESİYDİ. SİLÂHLARIN YENİCE'DE CAMİDE OLDUĞUNU ÖĞRENİNCE, CAMİYİ SARDILAR. GECE DE BASTIRMIŞTI... ÇATIŞMA BAŞLADI...

DAN!

DAN!

DAN!

ASKERLER ANZAVUR VE ADAMLARIYLA YİĞİTÇE ÇARPIŞIYORLARDI. AMA ETRAFLARINDAKİ ÇEMBER GİDEREK DARALIYORDU.

AHH!

SONUNA DEK SAVAŞTILAR... DRAMALI RIZA BEY DE AĞIR YARALANMIŞTI. DÜŞMANIN NEREDEYSE CAMİYİ ELE GEÇİRİP...

SİLÂHLARI ALACAĞINI ANLAYINCA, HİÇ DEĞİLSE ANZAVUR'UN ELİNE GEÇMESİN DİYE EL BOMBASINI CEPHANENİN İÇİNE FIRLATTI...

DRAMALI RIZA BEY BÖYLECE SON ANA KADAR GÖREVİNİ YAPMIŞ VE ŞEHİT OLMUŞTU...

BU SIRADA GERİDE KALIP, TAŞIMA İŞİNİ ÖRGÜTLEYEN HAMDİ BEY, ONLARDAN HABERSİZ, YENİCE'YE DOĞRU YOL ALIYORDU...

SONUNDA KÖYE VARDI. AMA CAMİ DOLAYINDA PUSUDA OLAN ANZAVUR'UN ADAMLARININ İÇİNE DÜŞTÜ...

ONU YAKALAYIP KOLLARINI BAĞLADILAR. KURŞUNA DİZMEK İÇİN KOMUT BEKLERKEN ONUNLA ALAY EDİYORLARDI. HAMDİ BEY BİRDEN KOLLARINI KURTARDI VE...

BİRİNİ VURMAKLA KUVVAYI MİLLİYE YIKILMAZ!
YAŞASIN TÜRK ULUSU!

HAMDİ BEY'İN GÖĞSÜNE KURŞUNLAR YAĞDI...

O GÜN 1920 YILININ 23 MART PAZARTESİ GÜNÜYDÜ...

SON

...ra dek insanları uyarm... ...kullanılan ve acı bir ses çı... ...an düdüğe ne denir?

Kokuları ayıralım!...

Bu, burnumuzun işidir ama, kararı beyin verir : "pis koku,, , "güzel koku,, diye...

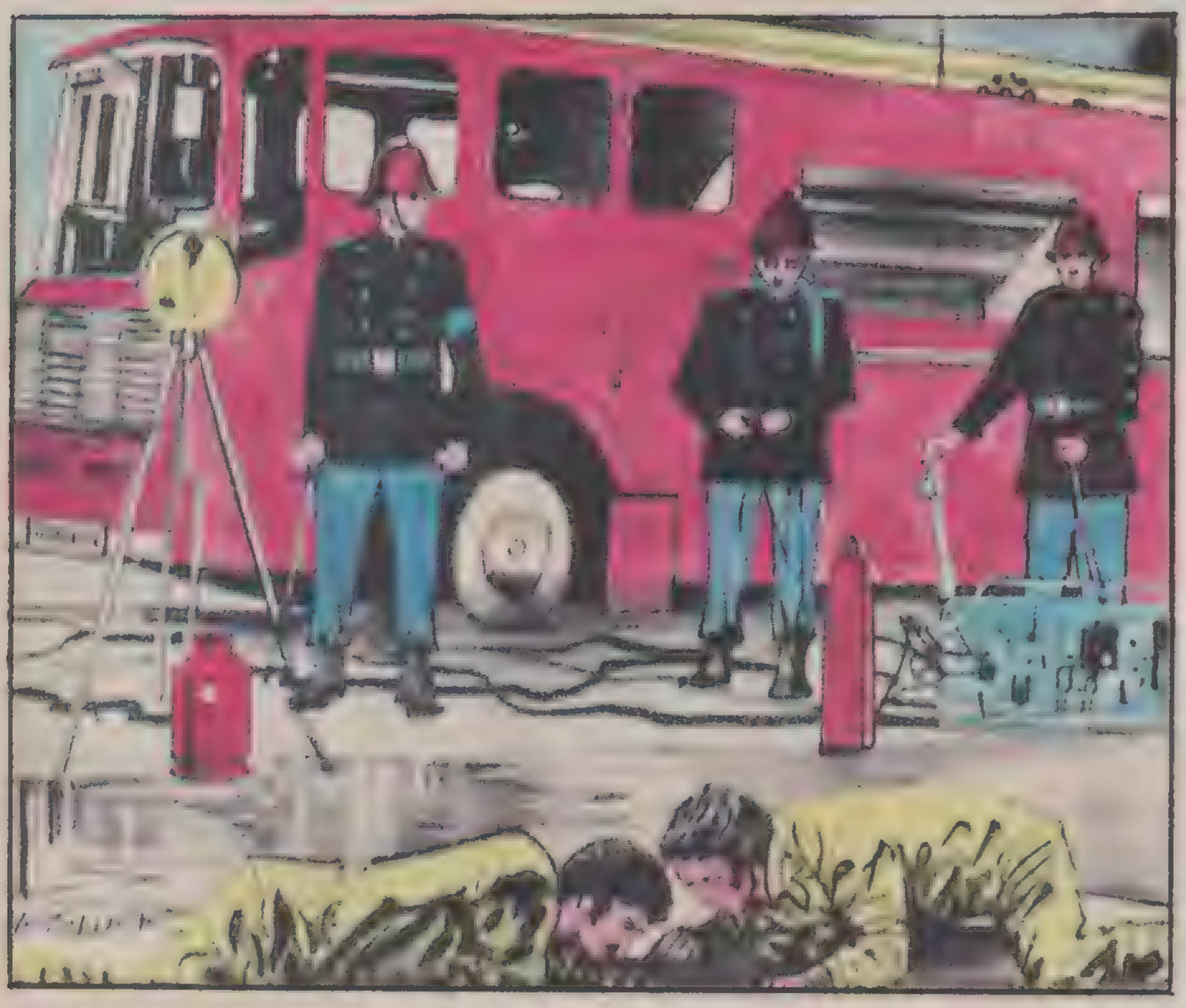

Bir yangın olasılığına karşı itfaiyeciler beklerken, uzmanlar, gaz kaçağından kuşkulanıldığında, burunlarından yararlanarak yardımcı olurlar.

Birisi, "iyi koku alma"dan söz edince, akla ilk gelen köpekler olur. Özellikle, av köpeklerinin iyi koku aldığı bilinir.

Beş duyumuz arasında, en zayıfı koku alma duyusudur. Öyleyken insan burnu belirli kimyasal kokuları hemen seçer. Bu kokular, hava içinde milyonda bir yoğunluk bile taşısalar onları duyarız.

- Koku alma işlemimiz, burun deliklerimizden başlar. Deliklerden sonra "burun boşlukları" yer alır. Boşlukların en üst kısmında ise binlerce koku hücreleri (koku-alan) sıralanmıştır. Hücrelerden çıkan sinir lifleri beyine ulaşırlar.

Soluk alınca, hava burun boşluğuna girer. Hava içindeki gazlar, toz parçacıkları ya da nem zerrecikleri, çok duyarlı olan koku hücrelerini harekete geçirir. Hücreler de beyne "koku haberleri" yollarlar.

Elbette bazı maddeler koku hücrelerine etki yapmazlar. Bu yüzden de biz bunların kokusunu alamayız. Bu işe en güzel örnek su buharı ve "hava"dır.

Beynimize koku haberi iletmeye yol açmadıkları için bunları kokusuz

Korku

Kırmızı şapkalı tavşan
gökyüzünün boğasını
ne zaman kızdırsa
şimşek çakıyor

Bilmiyor ki t
şimşeğin k
çocukl
kara

Şemsiye

Anne neden saklıyorsun
yağmurlu günlerde güneşi
neden açmıyor bulutlar
rüzgârın şemsiyesini

Bak ağlıyor aydedecik
yıldızlar kayboldu diye
büyüdüysem kuşlar kadar
bırak uçayım göklerde

Refik Durbaş

diye nitelendirir, kokmadıklarını söyleriz.

Genel olarak kokuları ikiye ayırırız: güzel kokular, kötü kokular. Pek çoğumuz güllerin güzel koktuğunu, çöplerin ise pis koktuğunu kabul ederiz.

Oysa zaman zaman, kokular da kişilerin düşüncelerine göre değişir. Bazı kişiler lavanta kokulu kolonyadan hoşlanmazken, bazıları da tulum peynirinin kokusuna bayılırlar.

Çoğu şeyler, içerdikleri kimyasal maddeler yüzünden kendilerine özgü kokular taşırlar. İşte bu kimyasal maddeler, burun boşluğundaki koku hücrelerini harekete geçirir ve "koku" duygusunu oluşturur.

Buna örnek olarak muzu alabiliriz. Muzun kendine özgü bir kokusu vardır. Bu kokuyu da, meyvenin içindeki amil-asetat (nişasta-asetat asit tuzu) denen sarı, sıvı kimyasal madde oluşturur.

Bozulmuş yemeklerin kötü kokusunu da yine kimyasal maddeler yapar. Kokmuş balığa phosgene denen bir gaz, çürük yumurtaya da hidrojen sülfit yol açar.

Koku hücrelerimiz, değişik kokuların analizini yapan gerçekten duyarlı birer kimyasal laboratuvardır.

En hoş kokular, birçok kimyasal maddenin bileşimidir. Günümüzdeki parfümler, büyük bir ustalıkla birbirlerine karıştırılmış ikiyüzden çok kimyasal madde içerirler.

Bir çiçek koklandığında, çiçekten çıkan minik parçacıklar (B) buruna girerler. Burun siniri uçları (A) ile karşılaşırlar. Parçacıklar burundan yukarı çıktıkça burun sinirinin kıl gibi incecik kollarına (C) ulaşırlar. Burada bir sıvı içinde erirler. Bu sıvı burun sinirinin ana kolunu (D) harekete geçirir. Ana kol koku duyusunu beyne ulaştırır. Beyindeki özel koku merkezi (E) koku duyusunu alır.

DENEKTAŞI Bunları biliyor musunuz?

1. Astronot ile Kozmonot arasında ne fark vardır?

2. Estetik bir nitelik taşıdığı zaman güzel sanatların da bir kolu sayılan ve kilden yapılan çini, kâse, testi, tabak, çanak, vazo gibi şeylere ne ad verilir?

3. Addis Ababa yada Addis Abeba Doğu Afrika'da hangi devletin başkentidir?

4. Varsağı, koşma, mani hangi şiirin özel biçimleridir?

5. Osmanlı Padişahlarının otuz ikincisiydi. 1830 - 1876 yılları arasında yaşadı. Savurganlığı ve ülkeyi kendi isteğince yönetmesi yüzünden tahtından indirilmişti. Bu yüzden de damarlarını keserek kendini öldürdüğü kanısı yaygındır. Güreş, horoz dövüşü, av, cirit gibi sporlara düşkündü. Bu padişahı tanıdınız mı?

6. Ülkemizde çok yetiştirilen bu bitkinin tohumundan yağ çıkarılır. Tabak biçimindedir, sarı çiçek açar. Çiçekleri güne doğru döndüğünden "Güne bakan" yada "Gün çiçeği" de denir. Asıl adı nedir?

7. Körlere özel alfabeyle okuma-yazma sağlamış bir Fransızdır. Gözlerini üç yaşındayken yitirdi. 1829'da körler için "Braille alfabesi" diye tanınan bir okuma-yazma yöntemi buldu. Adı nedir?

8. Uzaklara dek insanları uyarmak için kullanılan ve acı bir ses çıkaran düdüğe ne denir?

9. 2,60 m. boyunda, 800 gram ağırlığında ağaçtan yada madenden, ucu sivri demirli sopayı olası ölçüde uzağa atma sporunun adı nedir?

10. Büyük Rus bestecisi Çaykovski'nin ülkemizde de çok seslendirilen ve sahnelenen üç ünlü bale müziği vardır. Bunlardan hiç olmazsa birinin adını söyleyebilir misiniz?

11. Istanbul'da Mısır firavunları için oluşturulan bir taş bulunmaktadır. Bu taşa ne denir ve İstanbul'un hangi alanındadır?

12. İzmir, Manisa, Aydın, Kütahya, Uşak illerinin tamamını içine alan ve yüzölçümü 79,139 km^2 olan, en bereketli topraklarımızın bulunduğu bölgenin adı nedir?

13. 1832 - 1900 yılları arasında yaşamış olan büyük bir Türk askeridir. 1877 - 1878 Osmanlı-Rus savaşında Plevne'nin savunulmasında çok elverişsiz koşullar altında Ruslarla 4 ay kahramanca çarpıştı. Bu büyük Türk komutanının adını anımsadınız mı?

14. Yapılan hesaplara göre yer kabuğunun oluşumundan bugüne dek 2 milyar yıl geçmiştir. Yeryüzündeki değişiklikler, yer kabuğunun hareketleri gibi önemli olaylara dayanılarak bunlar zaman bölümlerine ayrılmıştır. Bu bilim dalıyla ilgili zamanlara hangi ad verilir?

15. Aşağıdaki dört büyük yazardan biri ünlü bir destan yazarıdır. İki büyük destanı vardır. Kör olduğu söylenir. Ozanın destanlarından birinde Odisseus'un Truva savaşından yurduna dönüşü anlatılır. Bu ozanı tanıdınız mı?
a) Goethe
b) Shakespeare
c) Homeros
d) Lamartine

16. Osmanlılar zamanında kullanılan savaş gemilerinin en büyüğüne ne ad verilirdi? Büyüklü küçüklü 10 - 12 top bulunan bu gemide yüze yakın savaşçı görev alırdı. Komutanlarına "Reis" denirdi.

Korkunç Bir Yaratık

LEOPAR

Leoparın bulunduğu bir yerde pek az yaratık kendini güvencede görür. Bu hayvanın korkunç bir gücü vardır. Çok da çeviktir. Ağaçlara tırmanır, çok iyi yüzer, nehrin bir kıyısından ötekine kolaylıkla geçebilir. Çok da kurnazdır: o denli sessiz davranır ki peşine düştüğü av onun geldiğini anlayamaz bile. Anladığı zamanda artık iş işten geçmiştir. Leopar avını parçalamıştır bile...

Leoparın öteki adı da Panter'dir. Bu korkunç hayvan Afrika'da ve Asya'da yaşar. Orta Doğu'da, Suriye'de ve Seylan'da leopara çok rastlanır. Afrika'da balta girmemiş ormanlarda da yaşar. Ne yelesi vardır ne de yanaklarında uzun tüyleri. Kuyruğunda da tüy tutamı yoktur. Sırtı sarı, karın bölümü ise büyük lekelerle kaplı beyaz renktedir. Kara Panter ayrı bir tür değildir.

Panter ya da Leopar biçimleri arasında şu ayrıcalıkları sayabiliriz: Ağaçlı Bozkır Panterleri, Çöl Panterleri, Dağ Panterleri.

Leopar izlendiğini anlayınca çok zaman ağaca tırmanır. Çok acımasız olduğundan yiyebileceğinden çok hayvan öldürür. Özellikle antilop, çakal, maymun ve kuş öldürerek beslenir. Koyun, keçi, köpek, tavuk gibi evcil hayvanları çalar.

Dişi Leopar ilkyazdan üç ay sonra en az 2 en çok 5 yavru doğurur. Yavru leoparlar gözlerini doğumdan ancak on gün sonra açabilirler. Yavrular çok kısa bir süre sonra geceleri annelerini izlemeye başlarlar. Niçin mi? Anneleri gibi avlanmak için...

Yukarıda saydıklarımızdan başka Kar Panteri ve Longibande Panteri denilen iki leopar daha vardır. Kar Panteri Orta Asya'da ve Himalaya'nın yüksek bölgelerinde yaşar. Yazın çok yükseklere çıkar, kışın da 2000-3000 metreye kadar iner. Yaban koyunları, yaban keçileri, kar tavşanları ve kuşlarla beslenir. İnsana saldırdığı hiç duyulmamıştır ama üzerine gidilirse ya da yavrularına yaklaşılırsa çok tehlikelidir. Longibande Panteri Endonezya'da, Asya'nın güneybatısında, Tibet'in ve Himalaya'nın kuzeyinde yaşar.

Leoparların derileri çok değerlidir. Leopar avına birkaç avcı birlikte çıkarlar, çünkü tek başına avlanmak çok tehlikelidir. Karşısında bir kişi bulunduğunu görünce leopar kaplandan da büyük bir yırtıcılıkla insanın üzerine saldırır.

SON YAPILAN UÇURTMA GÖSTERİLERİ HEM ULUSLARARASI BİR TOPLANTI GÖRÜNÜMÜNDEYDİ HEM DE GERÇEK BİR BAYRAM NİTELİĞİNİ YANSITIYORDU.

UÇURTMA DEYİP GEÇMEYİN

Çocukların en sevdiği şeylerden biri de kuşkusuz uçurtma uçurtmaktır. Uygun bir mevsimde ve uygun bir rüzgâr altında uçurtulan uçurtmaların zevkine doyum olmaz. Yalnız çocuklar mı ya! Büyükler de bu tür eğlenceye büyük bir içtenlikle katılırlar...

Şunu da belirtmek gerekir ki eskiden uçurtma bizim ülkemizde olduğu kadar bütün dünyada da çok yaygındı. Ama yaşam koşulları ağırlaştıkça ve hele yaşam biçimi daha hızlı ve yoğun aşamalara ulaştıkça "boş zamanlarını değerlendirme" anlayışı da değişimlere uğradı.

Uçurtma eski yaygınlığını yitirmiş gibi görünüyorsa da buna pek aldanmamak gerek. Çünkü bugün dünyanın birçok bölgelerinde uçurtma ile uğraşan o kadar çok kimse var ki!... Buna bir tür spor yapmak demek bile yerinde olur çünkü her şeyden önce insan uçurtma uçururken hem ciğerlerine bol bol temiz hava çekmekte hem de bedensel hareketler yaparak vücuduna esneklik kazandırmaktadır.

Uçurtma deyip geçmeyin! Dünyanın bir çok yerinde "Uçurtmacı Kulüp"leri var, yeni uçurtma örnekleri var, büyük uçurtma bayramları bile var. İşte bu bayramlardan en sonuncusu Paris yakınlarındaki Vincennes (Vensen) ormanında yapıldı.

Japon Havayolları ile International Herald Tribune gazetesinin birlikte gerçekleştirdikleri bu bayram yerinde bütün dünyanın "uçurtmacıları" buluştular. Ama bu buluşma hiç de sıradan ve olağan bir buluşma değildi. İmgelem, teknik ve yaratıcılık ön planda geliyordu.

Tsutomu Hiroi adındaki Japon uçurtmacı tam 25 metre uzunluğunda dev bir sazan balığıyla kırkayak biçimi uçurtmayı göklerde dalgalandırdı. Tal Streeter adındaki Amerikalı ise kırmızı çizgilerle süslenmiş eşsiz görünümde bir bulutu canlandıran "Uçan Kırmızı Çizgiler" adlı uçurtmasıyla gösteri yaparken bir yandan da Jacqueline Monier adındaki Fransız kadını şiirsel bir görünümü olan "Gökler İçin Fırçalar" adını verdiği uçurtmasını yükseklere doğru yöneltiyordu.

Televizyon

«Tatlı Kahramanlar» Yogi ve Akıllı Bıdık'ın Uzay Çılgınlıkları

"Mağara Devri", "Tatlı Kahramanlar", "Jetgiller" gibi, büyük ilgi toplayan çizgi filmlerin yaratıcıları William Hanna ile Joseph Barbera yeni bir TV dizisi hazırladılar. "Yogi'nin Uzay Çılgınları" adını taşıyan bu yarımşar saatlik komedi dizisi, sürekli bir kahkaha tufanı halinde sürüp gidiyor. Bu dizide, birbirinden çılgın dört kahraman ve onların yüzünden hep acı çeken kumandanlarının öyküsü anlatılıyor. Bu çılgınlar, uzay yolculuklarının yapılacağı gelecek çağlarda uzay sınırlarını korumakla görevliler.

Sevimli, hınzır ve çılgın tiplerin başkanı, çizgi filimlerin en sevilen kahramanı Yogi. Her şeyi yüzlerine gözlerine bulaştıran takımın bir başka kahramanı da Akıllı Bıdık.

Diğer ikisi yepyeni kahramanlar; çılgınlıkta üzerlerine kimse olamaz. Birinin adı Korkulu Ayı, diğeri Kuvak Kuvak. Korkulu Ayı, büyük konuşmasını, palavra sıkmasını seviyor. Asarım, keserim diyor da, harekete geçme zamanı gelince, tam adına yaraşır bir ayı oluyor. Tüm evrenin en korkak ayısı çıkıyor karşımıza. Kuvak Kuvak'a gelince, o hepten kaçık bir ördek. Gerçek bir kuş beyinli. Uzay komikleri arasında yarışma yapılsa, kuşkusuz birinci gelir.

Kumandanları derseniz, böyle bir takımın başında olduğu için doğal olarak evrenin en şanssız kişisi olan Kaptan Snerdley. Kaptan, kendilerine verilen iş ne denli kolay olursa olsun, adamlarının bunu karman çorman edeceğini çok iyi biliyor. Ne yazık ki, üstlerine yaptığı tüm yakınmalar boşa gidiyor. Daha da kötüsü, kendi kumandanı olan General Borusunu öttüren, dört çılgının çok yetenekli, çok kahraman olduklarına, Kaptan Snerdley'in beceriksizliğine inanıyor.

Uzay Çılgınları, uzayımızın en ucundaki Styreno gezegenindeki Kumanda Merkezi'nde oturuyor.

"Charlie'nin Melekleri" adlı dizide üç güzel kızın oynaması, dizinin çok seyirci toplamasına yol açınca, yapımcılar "üç güzel kız" formülünü yeniden uygulamaya geçtiler. Bu kez "Yüksekten Uçanlar" adlı dizi aynı başarıyı göstermekte..

kısa, kısa...

Amerika'da, çocuklarının sürekli televizyon izlemesinden yakınanları sevindirecek bir aygıt geliştiriliyor. Amaç, televizyonda gösterilen programlar arasından sakıncalı olanları ayıklayıp çıkarmak. Aile büyükleri tarafından ayıklanan programlar, "Video Proctor" adını taktıkları aygıta düzgün bir program halinde aktarılıyor. Proctorun bilgisayar hafızası programı kayda geçiriyor. Televizyon açıldığı zaman, proctor hemen hafızasına danışıyor ve ekranda gösterilen programın onaylanmış listede olup olmadığını soruyor. Program onaylanmamışsa, televizyon ekranı karanlık kalıyor ve hiç ses çıkmıyor. Çocuklar bu haberden hiç memnun değil.

Plak

MASALLAR
Kent Plak — Uzunçalar

Ülkemizde plak dünyasının en büyük eksikliklerinden biri de hiç kuşkusuz masal plaklarıdır. Hemen her türde plağı piyasaya süren plak şirketleri nedense masal plaklarına gereken önemi vermiyorlar. Geçtiğimiz günlerde bu türde bir LP'ye raslayınca hayli şaşırdık ve sevindik. Çünkü incelediğimiz albüm her şeyiyle son derece güzeldi. Plak, önce son derece şirin kapağıyla ilgi çekiyor. Masalların sunuluş şekli ise, küçüklerin olduğu kadar büyüklerin bile ilgisini çekiyor. Masallardaki fon müziği ve çocuk saati sanatçılarının başarısı hemen dikkati çekiyor. Albümde dokuz masal yer alıyor.

Sezen Aksu — SERÇE
Kent Plak — Uzunçalar

Müzik Dünyasının Minik Serçe'si Sezen Aksu'nun "Serçe" adlı albümü ülkemiz için büyük bir yenilik. Türkiye'de ilk kez bir sanatçının ikili albümü yayınlanıyor. LP'nin en büyük özelliği, kapağından, repertuarına kadar her yönden büyük bir titizlikle hazırlanmış olması. İkili albümde 21 parça söylüyor Sezen Aksu. Parçaların 10'unda besteci Sezen Aksu'nun imzasını görüyoruz. Sanatçı bu yapıtında Türk Müziğinden de örnekler veriyor: "Ölürsem Yazıktır", "Olmaz İlaç" "Akasyalar Açarken".

APTALLIĞI VE ÇİRKİNLİĞİ İLE ÜNE, PARAYA KAVUŞTU

Sinema

"Türk Fernandel'i" diye tanımlanan Kemal Sunal, çirkinliği ve aptallığıyla zirveye çıkıp Türk Sineması'nın en çok ücret alan oyuncusu haline geldi. 10 yıllık tiyatro, 6 yıllık sinema oyuncusu olan Kemal Sunal, sinemanın kurallarını, mali dengesini alt üst etti. Sunal'ın Fatma Girik'le ortak işlettiği yapımevi Can Film adını taşıyor. Güldürü ustası hem kendi hem de başkaları hesabına film çeviriyor. Kemal Sunal'ın son filminin adı "İnek Şaban". Bu filmde Sunal, bol bol gol yiyen ünlü bir futbol takımının kalecisini canlandırıyor. Film, İnönü Stadyomu'nda, seyirci önünde çekildi ve Sunal bol bol alkışlandı. Ünlü komedyenin başlıca filmleri arasında "Şabanoğlu Şaban", "Hababam Sınıfı Tatilde", "Güllüşah İle İbo", "Çöpçüler Kralı" bulunuyor. "Çöpçüler Kralı" aralık ayının ilk haftasında Moskova, Leningrad ve Bakü'de düzenlenen Türk Film Haftalarında gösterilen yedi Türk filmi arasında yer alıyor.

"SERÇE" KUŞU MÜZİKLİ BİR FİLME ADINI VERDİ

Hepimizin sevdiği küçük "Serçe" kuşu bir filme adını verdi. Başrolde Türk Hafif Müziği'nin ünlü sanatçısı Sezen Aksu oynuyor. Sanatçı bu adı pek benimsemiş olacak ki, son uzunçalar plağına "Serçe" şarkısının adını verdi. Derken bu "Serçe" sanatçının ilk filminin adı da oluverdi. Yeşilçam Film adına Atıf Yılmaz'ın yönettiği filmde Sezen Aksu başrolü Bulut Aras adlı genç bir oyuncuyla paylaşıyor. Ününü hafif müzikle yaptığı halde, son zamanlarda ard arda Türk Sanat Müziği türünde de şarkılar söyleyen Sezen Aksu, şarkılarının pek çoğunun güftesini kendi yazıyor, bestesini de kendi yapıyor. Sezen Aksu, beyaz perdenin bu ilk sınavında şarkıcı olmak için ölesiye uğraş veren ve sonunda amacına ulaşan bir genç kızı canlandırıyor.

Pul

KIBRIS TÜRK FEDERE DEVLETİ PULLARI

Sosyal Sigortaları simgeleyen üç pul 17 Nisan 1978 günü satışa çıkarıldı ve aynı gün Lefkoşe Posta Merkezinde özel bir damga kullanıldı. Serinin posta değeri 800 Kıbrıs milidir.

2 Mayıs 1978 günü Europe - Cept adı ile iki pul satışa çıkarılmış ve aynı gün Lefkoşe Posta Merkezinde özel bir damga kullanılmıştır. 225 mil değerindeki pul Lefkoşe'deki Büyük Han Mescidi'ni, 450 mil değerindeki pul ise Lefkoşe'deki Selimiye Camii Şadırvanı'nı göstermektedir.

Kıbrıs'ın kara, deniz ve hava yollarıyla ilgili, ULAŞIM adı ile 10 Temmuz 1978 günü üç pul satışa çıkarıldı ve aynı gün Lefkoşe Posta Merkezinde özel bir damga kullanıldı. Serinin posta değeri 825 Kıbrıs milidir.

Kitap

Frank B. Gilbert ve E. G. Carey (Çeviren : Fikret Arıt) - ONİKİ KARDEŞ - Milliyet Yayınları (Çocuk Kitapları Dizisi) -256 sayfa, 30 lira

Bir aile düşünün ki tam oniki kardeş ve bir anne ile babadan oluşmaktadır. Bu aile içinde her şeyin komik bir yönü bulunması ve her olaydan eğlenceli bir sonuç çıkarılması çok doğaldır.

Çetin Öner (Resim: Kayhan Keskinok) — MAVİ KUŞU GÖREN VAR MI - Arkadaş Kitaplar (Cem Yayınevi - Çocuk Kitapları) — 88 sayfa,25 lira

Çetin Öner soruyor: "Mavi Kuşu Gören Var mı?" Bu kitabı okuyunca Mavi Kuşu siz de göreceksiniz. Çünkü herkes, ne yapıp edip kendine bir Mavi Kuş edinmelidir. Çetin Öner bu yeni kitabında işte böyle bir kuşun, Mavi Kuşun öyküsünü anlatıyor. Yazarın ilk yapıtı "Gülibik" büyük ilgi toplamıştı.

Albay HEPALBAY ve KÜÇÜKDİŞ

KÜÇÜKDİŞ'İN TEHLİKELERİ ÖNCEDEN SEZME YETENEĞİ OLDUĞU SÖYLENTİSİ, PEK-İYİ-LER KIZILDERİLİ KÖYÜ ÇOCUKLARI ARASINDA BİR TARTIŞMA KONUSU OLMUŞTU.

İNANMIYORUM.

BEN DE İNANMIYORUM.

ÖYLE OLSA, **YENİLMEZ ADAM** OLUR...

İŞTE GELİYOR. EN İYİSİ KENDİSİNE SORALIM.

DAHA İYİSİ. BİR DENEME YAPALIM.

ÇABUUUUUK, SAKLANIN.

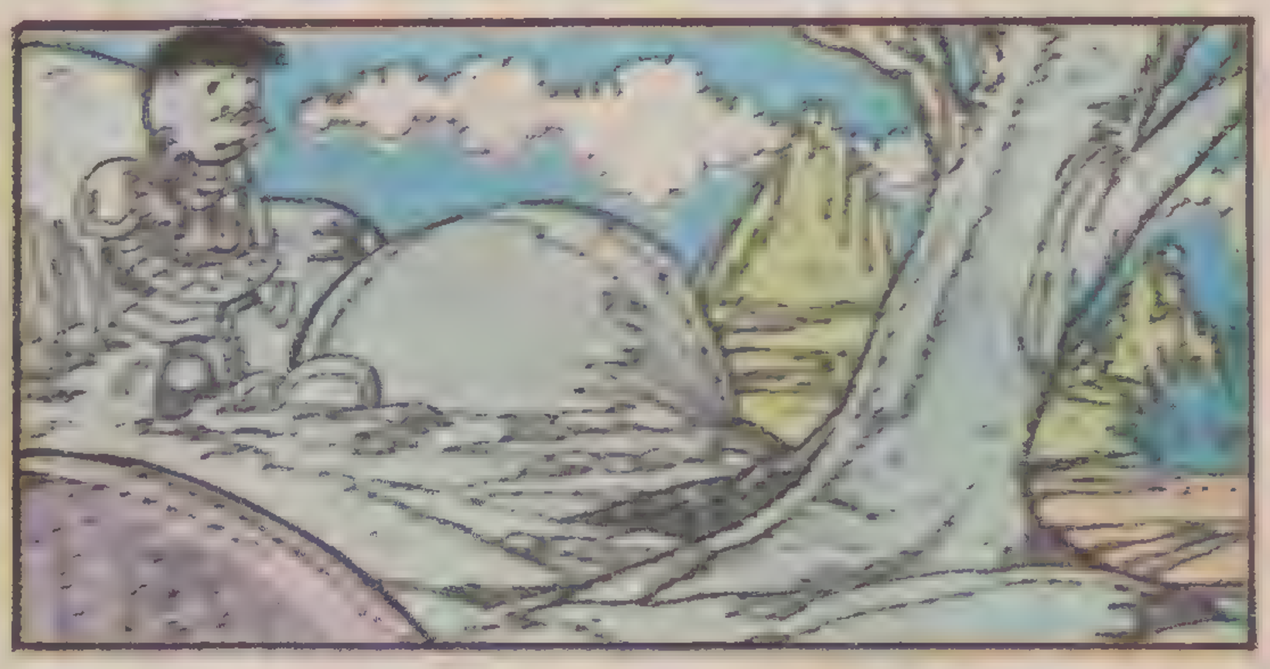

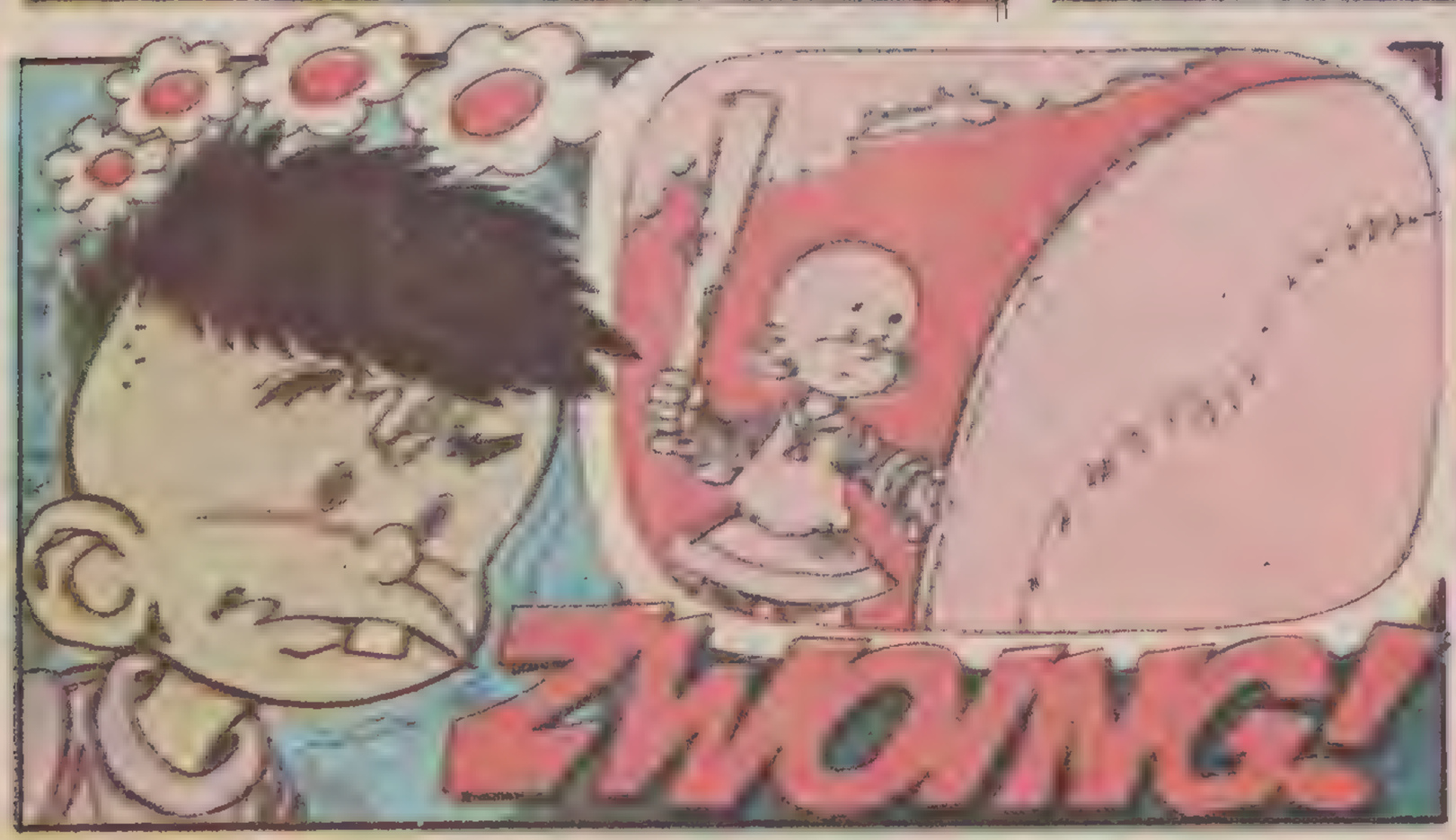

ZHOMG!

HAYROLA, BİRİNİ Mİ BEKLİ-YORSUN KELKAFA?

OH!

KÜÇÜKDİŞ, AMA NASIL ANLADIN?

BU SAYILMAZ. İÇİNİZDEN BİRİ İŞARET ETTİ...

KİMSE İŞARET ETMEDİ. İNANIN BANA.

O HALDE KÜÇÜK-DİŞ BU BİR GER-ÇEK

NE, GERÇEK?

TEHLİKELERİ ÖNCEDEN SEZME **GÜCÜ**'NÜN OLDUĞU...

HIIIH! SİZ KARAR VERİN.

HAYDİ, NAZLANMA CANIM...

NE OLUR YANİ SÖYLESEN...

GERÇEĞİ ÖĞRENMEK İSTİYOR SANIZ, BENİ SINAYIN. ŞİMDİ İŞİM VAR. HOŞÇA KALIN...

HİÇBİR ŞEY ÖĞRENEME-DİK...

ONU SINAYALIM. BİZE AÇIKCA MEYDAN OKUDU...

TAMAM.. AMA ÇOK GÜÇ BİR SINAV HA-ZIRLAYALIM.

BİR GÜN SONRA, ERKENDEN...

BURADAN GEÇECE-ĞİNDEN EMİNSİNİZ DEĞİL Mİ?

TABİİ CANIM... HER SABAH BURADAN GEÇER.

İKİ SAAT SONRA...

BİTİRDİNİZ Mİ?

UFFF... NİHAYET BİTTİ...

GÜZELCE ÖRTELİM ÜSTÜNÜ. BELLİ OLMASIN.

ARKA ARKAYA, ÜÇ TUZAK. BİRİNDEN BİRİNE KESİNLİKLE DÜŞER.

DAHA OLMAZSA BENİM TOKMAĞIM VAR...

BENİM DE OKUM...

EN KÖTÜ İHTİMALLE, EN SONUNDA BENİ BULUR KARŞISINDA...

HAYDİ ÇOCUKLAR, HERKES YERİNE.

ARTIK HERŞEY HAZIRDI.

HİÇBİR ŞEYDEN HABERİ OLMAYAN "KURBAN" GELİYOR.

HAYIR, HABERSİZ DEĞİL...

UH-OH!

ZWONG

BİR BAŞKA SEFERE KEPÇE KULAK...

UH-OH!

ZWONG

SVSSSSS!

ÜZME TATLI CANINI KÜÇÜKTİLKİ.

ZWONG!

UM-OH!

OHP!OHP!OHP!

ZOMP!

ZOMP!

ZOMP!

BİR BAŞKA SEFERE ÇOCUKLAR...

!!!

DUR BAKALIM KÜÇÜKDİŞ SINAV DAHA BİTMEDİ...

... BELKİ ŞANSINIZ YARDIMCI OLUR.

AYNI ANDA GÖKYÜZÜNDE...

KÜÇÜKDİŞ'İN KORUYUCUSU KARTAL BİRAZ SİNİRLİ GÖRÜLÜYOR...

BU KÜÇÜK BUDALA GÜCÜNÜ BU SAÇMALIKLARA HARCIYOR. BİR DERSE İHTİYACI VAR.

HOŞÇA KALIN!..

OFNİC!

BEN BİLİYORDUM... BEN SÖYLEMİŞTİM...

AMA OLMAZ...

ÖBÜR TUZAKLARIN HEPSİNİ GÖRDÜ..

ŞANS... RASTLANTI... SİZE GÖSTERDİM...

TÜM ÇOCUKLAR GİTTİ. BİR TEK AYPARÇASI KALDI...

BANA GERÇEĞİ SÖYLE KÜÇÜKDİŞ. BANA RAHATLIKLA SÖYLEYEBİLİRSİN. ÜSTÜN **GÜÇ**'ÜN VAR MI, YOK MU?

GERÇEĞİ HAAA?

-SON-

BİLMECE BULMACA EĞLENCE!

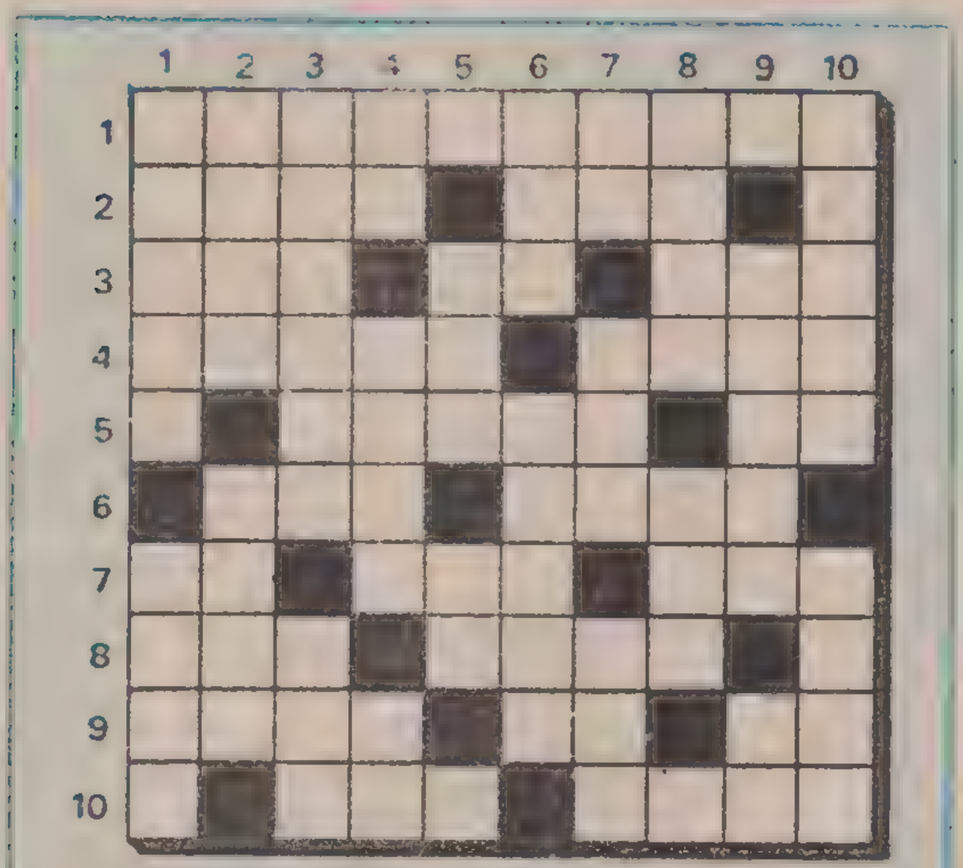

SOLDAN SAĞA : 1- Topraklarının büyük bir kısmı GÜNEYDOĞU ANADOLU bölgesinde, bir kısmı da DOĞU ANADOLU bölgesinde kalan bir ilimiz, 2- Bir şey elemek için kullanılır.. Zeybek, 3- Atların tırnağını koruyan demir.. Yurdun yönetim bakımından birinci derecede gelen bölümleri.. AYIBALIĞI da denilen memeli bir deniz hayvanı, 4- Bir kimsenin yaptığı bir şeyi ya da kusuru saklayıp YAPMADIM demesi. Dişlerimizin saplı bulunduğu altlı üstlü kemik parça, 5- Bir bayan adı.. İTMEK'ten bir emir, 6- Bir anda oluveren.. Kapalı ya da örtülü olmayan, 7- Bir kimseyi ya da bir şeyi anlatmaya ve anımsatmaya yarayan kelime.. Havadaki su buharı.. Çevremizi görmemize engel olacak kadar kalın su buğusu, 8- Rüzgar.. Osmanlı hanedanının dayandığı BOY'un adı, 9- Usanç ve öfke anlatan bir ünlem.. Alfabemizde son harfin okunuşu.. Genişlik, 10- Kırmızı ile mavinin karışmasından oluşan bir renk.. Odunu beğenilen (ve meyvesine PALAMUT denilen) bir orman ağacı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA : 1- Dünyanın dörtte üçünü kaplayan su tabakası.. Bacakların bilekten sonraki kısmı, 2- Bir şeyi herkese bildirmek için yapılan duyuru.. Dini inançlara göre ilk yaratılan insan (İnsanlığın babası), 3- Bazı deniz teknelerini rüzgar gücünden yararlanarak yürütmek için direklerine asılan geniş bez.. Mikroskoplarda kullanılan bir cam adı, 4- Beyaz.. Dualardan sonra söylenen ve TANRI KABUL ETSİN anlamına gelen sözcük.. Numaranın kısa yazılışı, 5- Biraz büyükçe olan şeyler için kullandığımız bir terim.. İlâve, 6- Vücudun orta kısmı. Müslümanlığın GÜNDE BEŞ DEFA UYGULANAN şartı, 7- Bir kusuru ya da cezayı bağışlama.. Tahıl yığınına verilen ad.. Balık tutmak için oltaya takılan şey, 8- Terazi gözü.. Sıcaklık, 9- DÜZİNE sayısı.. Benzer olan, 10- Tenis oyununda kullanılır.. YIL ile eşanlamlı bir sözcük.

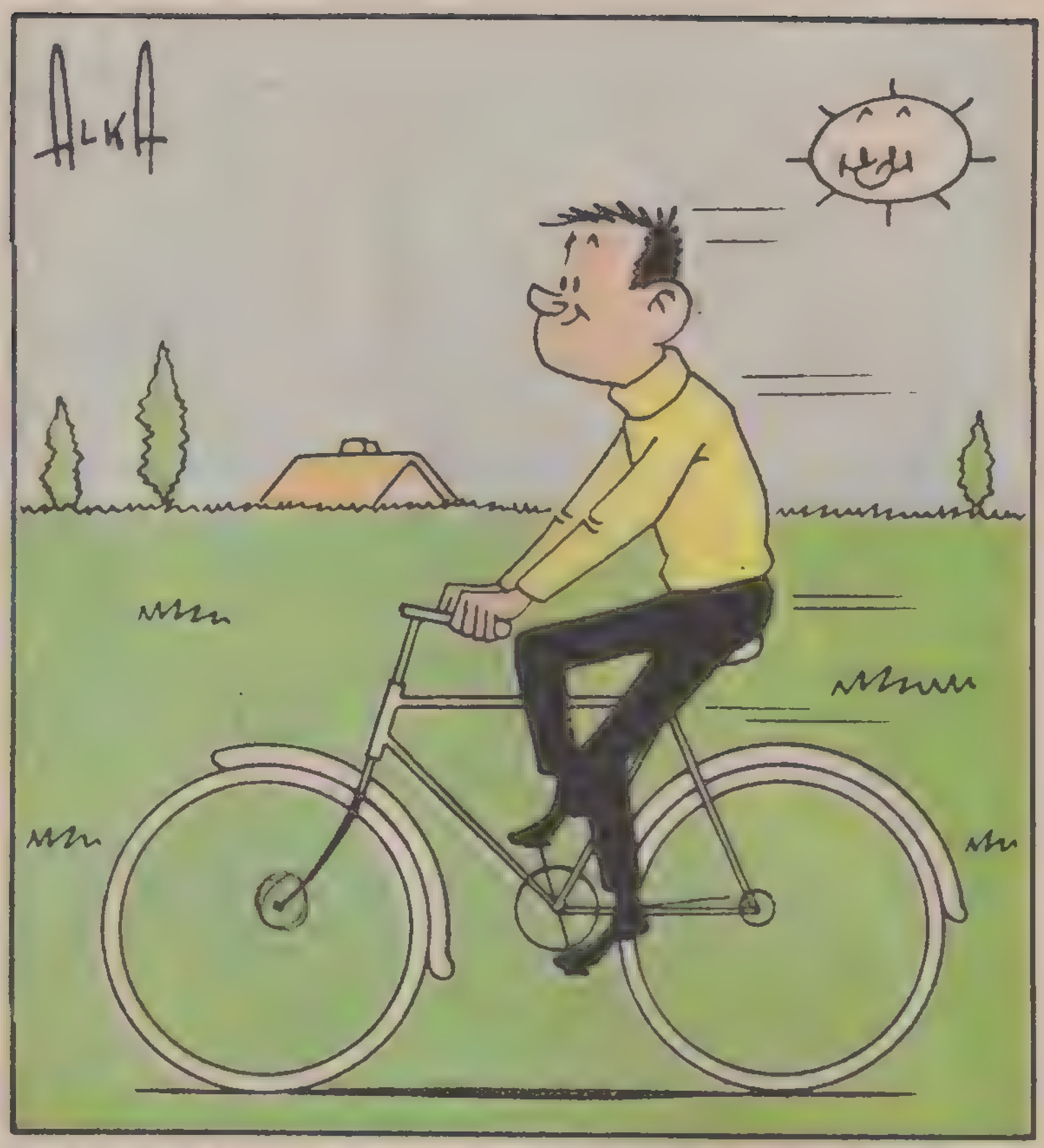

ÜÇ YANLIŞ : Bu resimde üç büyük yanlış var. Görebiliyor musunuz bunları?

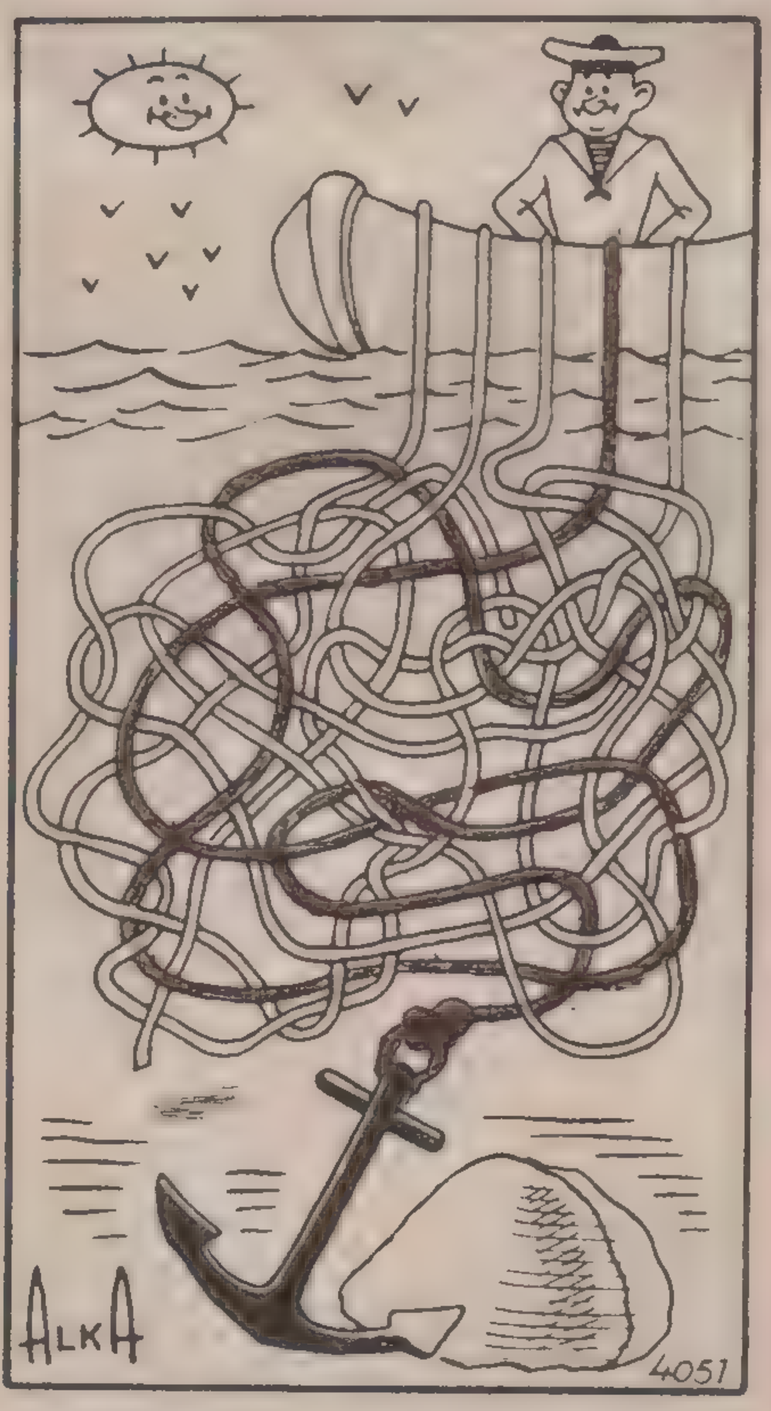

HANGİ İPE BAĞLI? : Kaptan görevli gemiciye: "Demir al!" diye bağırdı. Gemici "Sanki kolay bir işmiş gibi!" diye düşündü. Öyle ya, önce demirin hangi ipe bağlı olduğunun bilinmesi gerekmez mi? Siz hangi ipin çekilmesi konusunda gemiciye yardımcı olabilir misiniz?

BİLİN BAKALIM BEN KİMİM ?

Gece boşum
Gündüz doluyum

(Ayakkabı)

Burnum kırmızı
Kuyruğum yeşil

(Havuç)

Bir gözüm var
Bir de bacağım

(İğne)

Yazın giyinirim
Kışın soyunurum

(Ağaç)

Bir ayağım var
Bir de şapkam

(Mantar)

Dört köşeyim,
beş değil
Suyla başım hoş değil

(Sabun)

Derimin üzerindedir
Benim kaburgalarım

(Fıçı)

BİLİN BAKALIM BEN KİMİM ?

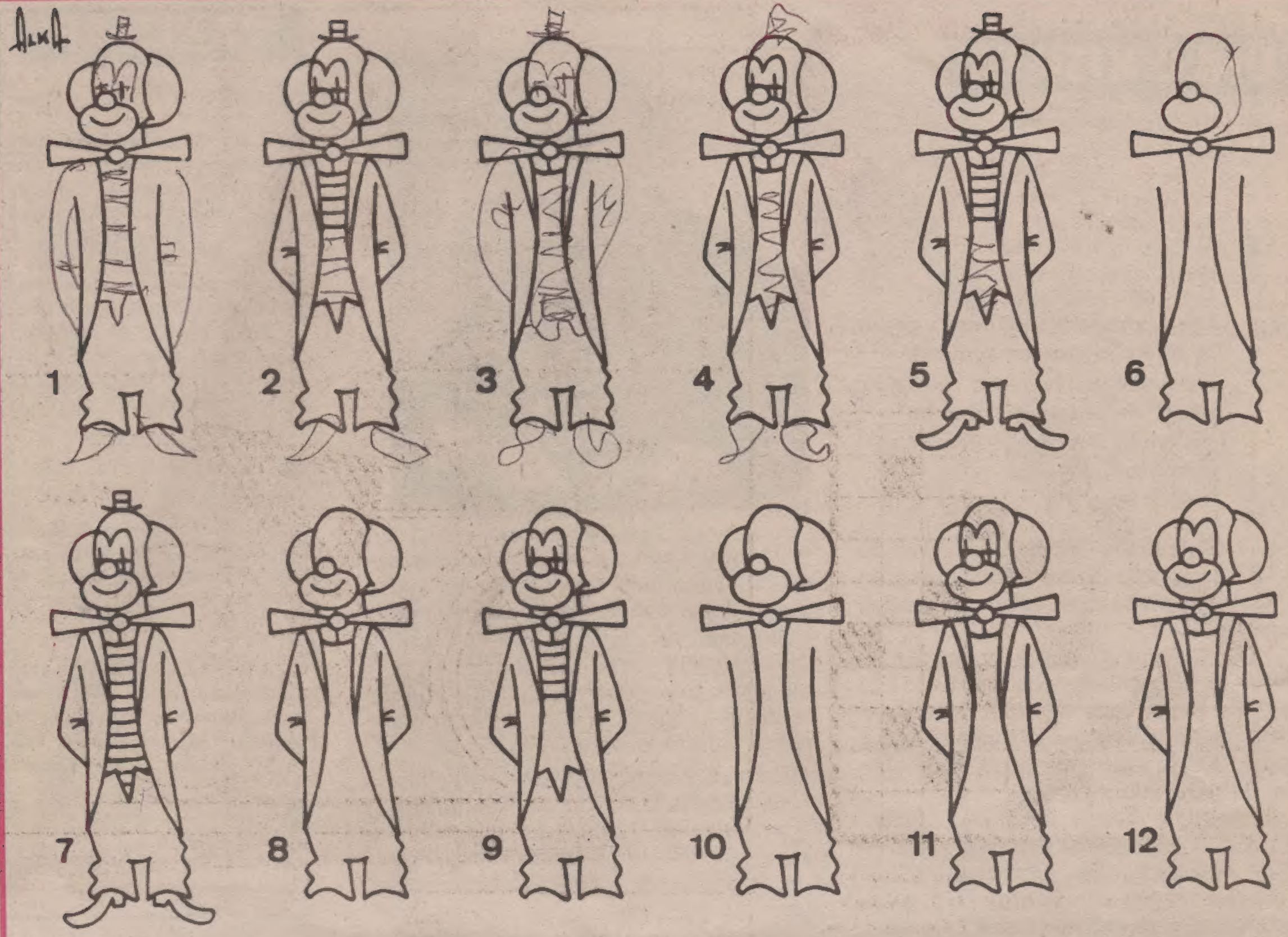

PALYAÇO: Bir palyaço krokisinin çeşitli evrelerini görüyorsunuz. Ressam ilk önce hangi krokiyle işe başlamış, sonra da çalışmalarını hangi krokilerle sürdürerek taslağı tamamlamıştır, sayılara göre bulabilir misiniz?

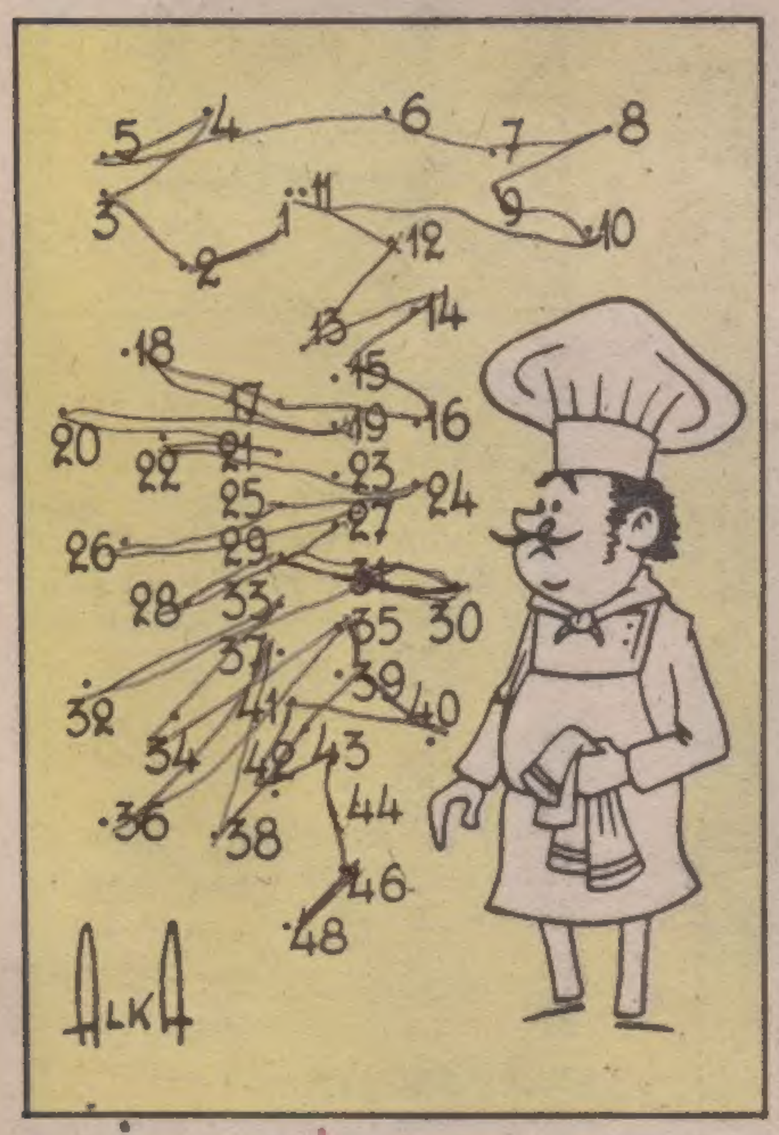

AHÇIBAŞI : Yemek servisi yapılacaktır, her şey tamamdır, ama ahçıbaşı önemli bir aleti kaybetmiş!... Nedir bu alet? Bu aletin ne olduğunu (1, 3, 5, 7 gibi) tek sayıları birbirine ekleyerek bulabilirsiniz. Çif sayılar yararsızdır.

BİR KALEMDE : Sorun bakalım arkadaşlarınıza: birbiri üzerine yerleştirilmiş bu dört tane dörtgeni kalemi kağıdın üzerinden hiç kaldırmadan çizebilecekler mi?

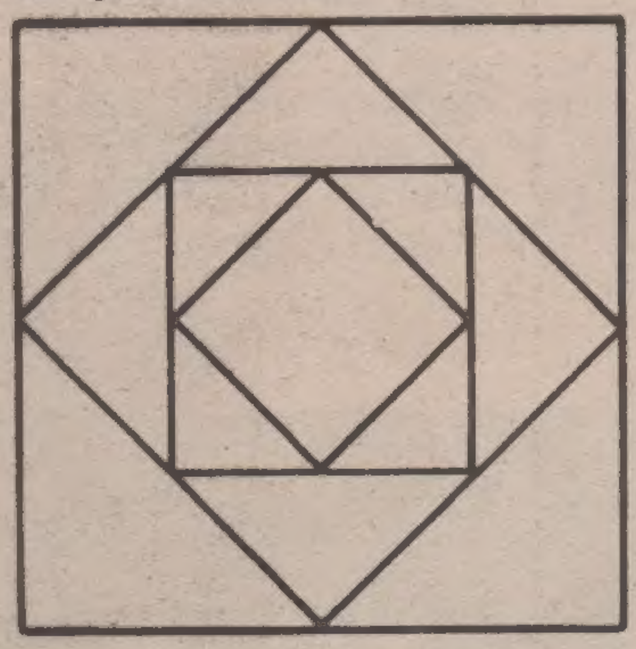

OKUMA BİLMEYEN FARE

İki fare kent kitaplığında karşılaşmışlar. Biri, "Şu kitaplara, hele eski olanlara bayılıyorum," demiş.
Öteki, "İyi ama, sen okuma bilmezsin ki...." deyince,
"Olsun," demiş birinci fare, "... yemesi güzel ama!"

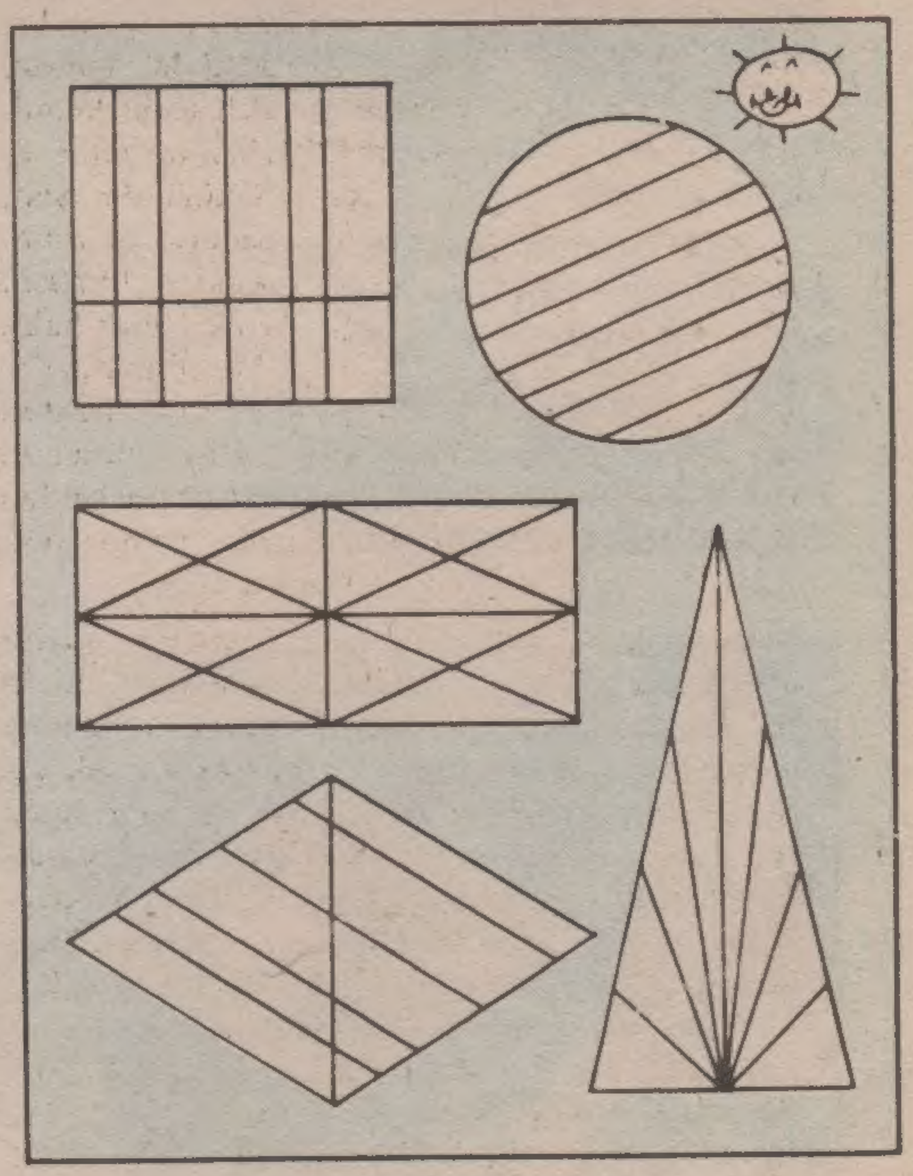

BİR BAKIŞTA : Size göre bir bakışta, hangi resimde daha çok sayıda bölüm vardır?

YANITLAR 24. SAYFADA

ÜNLÜ KİŞİLER

TOLSTOY

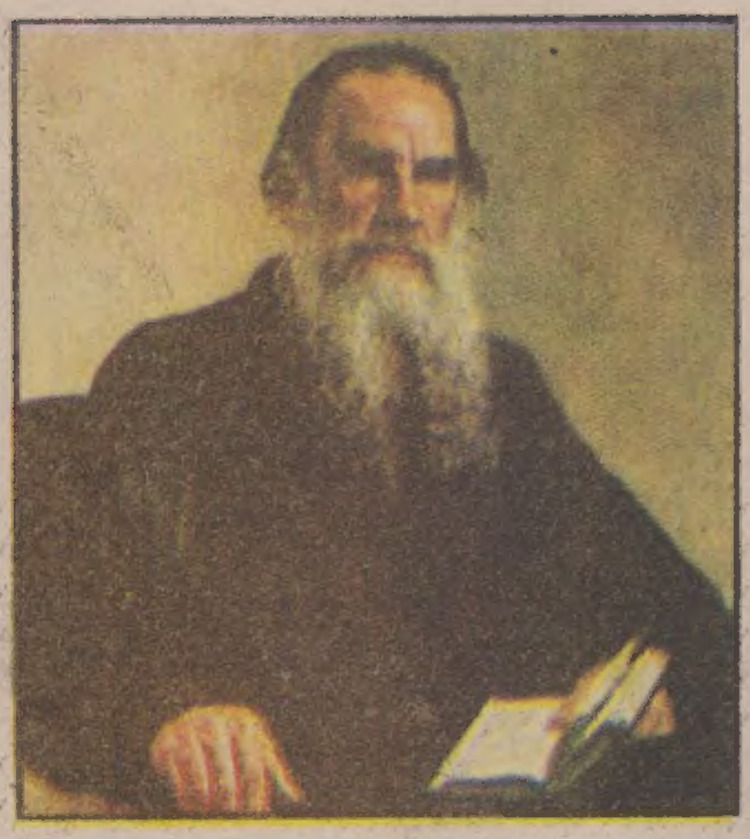

Her hafta perşembe geceleri televizyonda izlediğimiz ve geçen ay biten Tolstoy'un aynı adlı romanından uygulanan "Savaş ve Barış" dizisi tarihin ilginç bir dönemini anlatması bakımından çok önemlidir.

Televizyonda izlediğimiz Savaş ve Barış adlı ilginç dizi Tolstoy'un aynı adı taşıyan büyük yapıtından uyarlanmıştır.

19. yüzyılın en büyük yazarlarından biri olan Leo Nikolayeviç Tolstoy 1828 yılında küçük Tula kentinin dolaylarındaki Yasnaya Polyana köyünde dünyaya geldi. Tolstoy ailesinin geniş toprakları bu bölgede bulunuyordu.

Annesiyle babası küçükken öldüler. Çocuk Tolstoy yakın akrabaları tarafından büyütüldü. İlk eğitimini yabancı öğretmenlerden alan Tolstoy 1844 yılında Kazan Üniversitesine girdi. Okuldan 1847'de ayrıldı. Kendi topraklarını yönetmek amacıyla Yasnaya Polyana'ya döndü. Bir yandan da kişisel çabasıyla eğitimini tamamlamaya çalıştı.

Bir süre sonra bu yaşamdan hoşlanmayan Tolstoy gönüllü olarak Rus ordusuna yazıldı. Sıvastopol ve Kırım savaşlarına katıldı.

1856 yılında savaşın sonunda ordudan ayrıldı. 1857 ve 1861 arasında iki kez Avrupa'ya gitti. Daha sonra Yasnaya Polyana'ya yerleşti. Bir yandan çiftçilikle uğraşırken bir yandan da açtığı okulda büyük bir başarıyla köy çocuklarını okutuyor ve eğitiyordu.

Tolstoy, çağına göre çok ileri düşünceliydi. Öğrenimin her öğrencinin kişisel gereksinmelerine göre uygulanması düşüncesini savunuyordu. 1862 yılında evlenen büyük yazar daha sonraki 15 yılını kendi topraklarında geçirdi. Ailesi kalabalıktı. "Savaş ve Barış", "Anna Karenina" adlı romanlarını orada yazdı.

Tolstoy, gençliğinde, yaşamın anlamı ve amacıyla ilgili sorunlarla çok uğraştı. 46 yaşındayken mutlu, zengin ve dünyaca ünlüydü. Yine de yaşam sorunları onu çok düşündürüyordu. Bunlara bir çözüm bulmaya karar verdi.

Tolstoy, bütün yaşamı ve yazarlığı süresince gerçeği aradı. Tüm yanlışlıkları bağışlayabilmek için insan ruhunu inceleyerek bütün insanları sevmek için uğraştı.

82 yaşında Tolstoy bir gece gizlice evinden kaçtı. Birkaç gün sonra 22 Kasım 1910 tarihinde büyük yazarı Astopovo adındaki küçük tren istasyonunda ölü buldular.

Tolstoy'un yukarıda sözünü ettiğimiz üstün iki yapıtından başka en önemli kitapları şunlardır: "Diriliş", "Yaşayan Ölü", "Kreutzer Sonat", "Karanlığın Gücü".

YANITLAR

DENEKTAŞI

1. Hiçbir fark yoktur. Biri Batılı uzay adamı, öteki de Sovyet uzay adamıdır. 2. Seramik. 3. Etyopya yada Habeşistan. 4. Halk şiirinin. 5. Sultan Abdulaziz. 6. Ayçiçeği. 7. Braille (Louis). 8. Canavar düdüğü. 9. Cirit atma. 10. Kuğu Gölü, Uyuyan Güzel ve Fındık-Kıran. 11. Dikilitaş. Sultanahmet Alanı. 12. Ege Bölgesi. 13. Gazi Osman Paşa. 14. Jeolojik zamanlar. 15. Homeros. 16. Kadırga.

BULMACA

S. SAĞA : 1- Diyarbakır, 2- elek, efe, 3- nal, il, fok, 4- inkâr, çene, 5- Emine, it, 6- ani, açık, 7- ad, nem, sis, 8- yel, Kayı, 9- aman, ze, en, 10- mor, meşe.

Y. AŞAĞIYA : 1- Deniz, ayak, 2- ilan, Adem, 3- yelken, lam, 4- ak, âmin, No, 5- iri, ek, 6- bel, namaz, 7- af, çeç, yem, 8- kefe, ısı, 9- oniki, eş, 10- raket, sene.

BİR KALEMDE :

Alttaki resim dörtgenlerin nasıl çizileceğini gösteriyor.

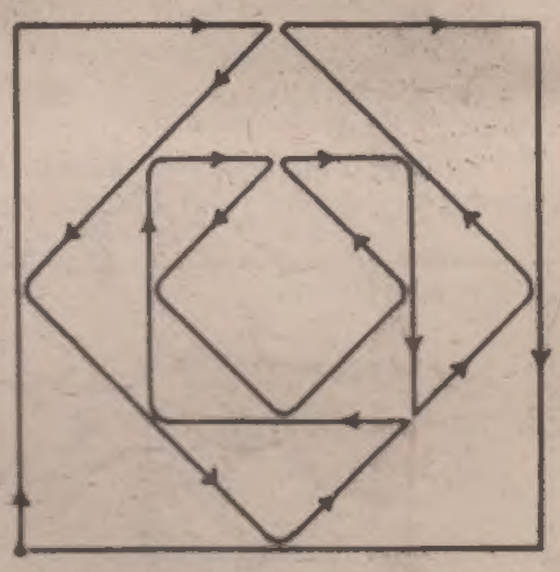

ÜÇ YANLIŞ :

1) Tekerleklerin dingilleri yani aksları merkezde değildir. 2) Bisikletin zinciri yoktur. 3) Binicinin sağ bacağı kadronun sol tarafındadır.

PALYAÇO :

Resim şu sıraya göre yapılmış ve tamamlanmıştır: 6, 10, 1, 3, 8, 12, 11, 4, 9, 2, 5, 7.

BİR BAKIŞTA

16 bölümden kurulu olan dikdörtgen.

HANGİ İPE BAĞLI :

Demir soldan dördüncü ipe bağlıdır.

Zehra ablam ve BEN

Yazan: HÂLE KUNTAY

Bobi'nin Hastalığı

Geçenlerde Zehra Ablam yanıma geldi ve:

— "Bizim Bobi hasta", dedi.

— "Sahi mi?"

— "Evet, mamasını hiç yememiş, olduğu gibi duruyor. Bir köpek mamasını yemezse, hastadır."

Başladık ikimiz birden köpeğimizi çağırmaya:

— "Bobi, Bobi, Bobi, Bobi!"

Kanapenin altından ok gibi fırladı ve hemen yanımıza geldi. Hav hav.

Annemizin yaptığı gibi elimle Bobi'nin alnını yokladım.

—"Ateşi yok, hasta değil," dedim.

— "Var işte," diye inat etti Zehra Ablam. "Bir köpek mamasını yemezse çok hasta demektir. Bunu herkes bilir, anladın mı?"

Anlamasına anlamıştım ama Bobi'nin hasta halini de göremiyordum.

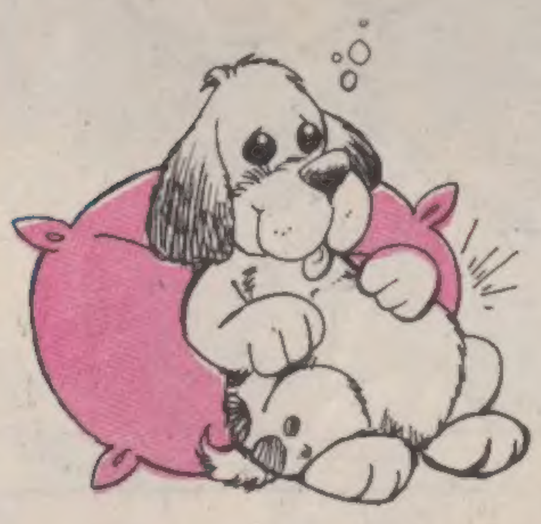

— "Ama bak, karnı şiş, dedim. "Yemeğini yemediyse, nasıl şişti karnı peki?"

— "İşte ben de bunu düşünüyorum," diye yanıt verdi Zehra ablam.

— "Gizli gizli birşeyler yiyordur,"dedim.

— "Hayır, hasta işte," diye direndi Zehra ablam.

— 'Hasta değil!"

—"Hasta işte!"

—"Hasta olsa, ateşi olurdu," dedim."Baktım başına yok ateşi."

—"Köpeklerde elle anlaşılmaz ki," dedi Zehra ablam. "Derece koymak gerekir."

— "Neresine koyacaksın dereceyi? Koltuğunun altına mı?"diye sordum.

— "Ağzına," dedi Zehra ablam.

Elbette bir bildiği vardı. Ama gene de bana ters gelmişti.

— "Köpek ağzında derece ile beklemez ki," dedim.

— "Görürsün!" dedi kızgın bir sesle."Sen Bobi'yi tut sıkıca."

Ben Bobi'yi tuttum sıkıca, Zehra ablam da gitti dereceyi getirdi ve Bobi'nin ağzına soktu.

— "Uslu uslu otur," diye de parmağını salladı Bobi'ye.

Ama Bobi uslu duramaz ki. Ağzında derece ile fırladı elimden ve başladı koşmaya. Biz de peşinden. İşte o sırada babam geldi eve.

— "Gene neler oluyor?" diye sesini yükseltti. "Nerden kapmış bizim yeni derecemizi?"

— "Kapmadı," diye yanıt verdi Zehra ablam."Ateşine bakmak istedim ama, aptal hayvan laftan anlamıyor ki, başladı ağzında derece ile koşmaya."

Divanın altına girmişti Bobi. Yakalamamız olanak dışıydı.

Birden annem geldi mutfak tarafından.

— "Bir kilo pirzola koymuştum mutfağın tezgâhına," dedi. "Kim aldı onları? Domates toplamak için bahçeye çıkmıştım, döndüğümde yoktu. Nerede acaba?"

— "İşte burada," diyerek Zehra ablam divanın altını işaret etti. "Ama sadece pirzolaların kemikleri kalmış."

Demek bu nedenle Bobi çanağındaki mamasını yememiş! Derin bir soluk aldım, neyse hasta değilmiş bizim Bobi.

ÇETİN, METİN VE ÖTEKİLER

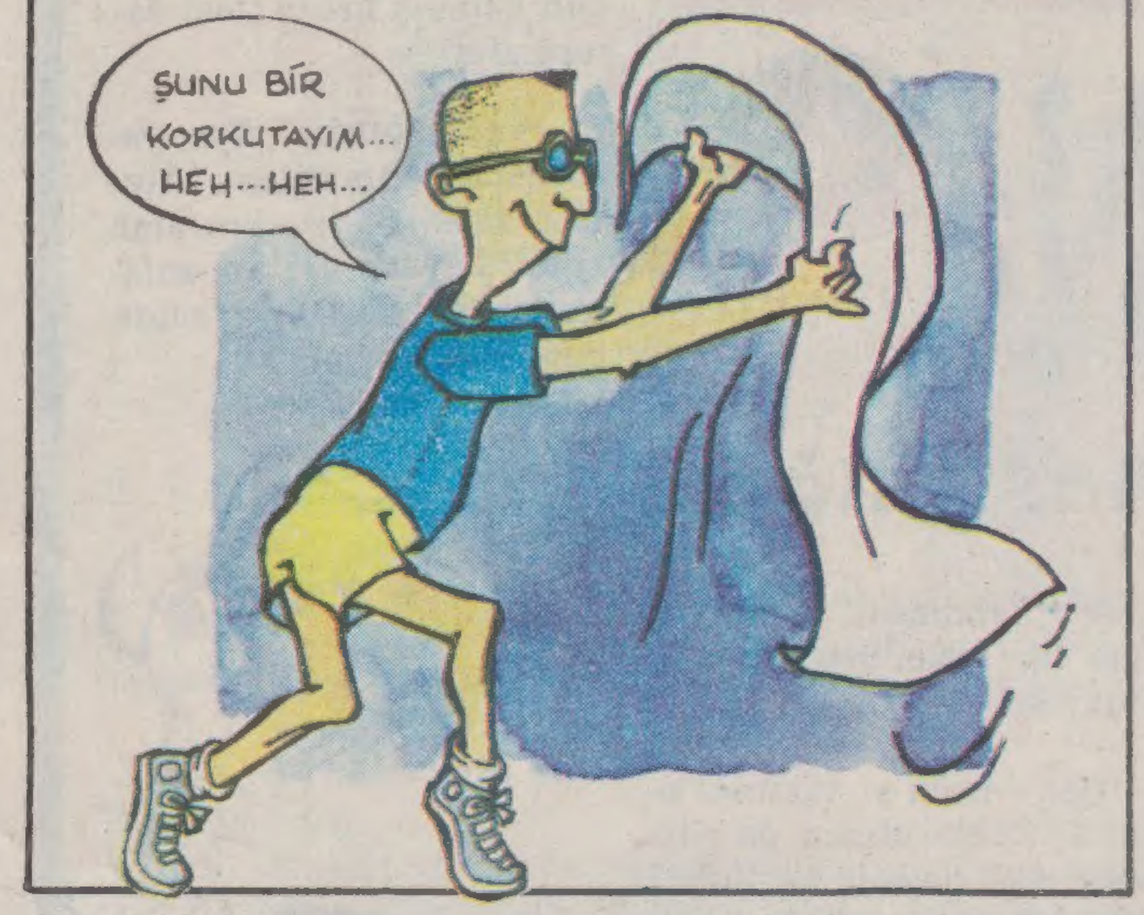

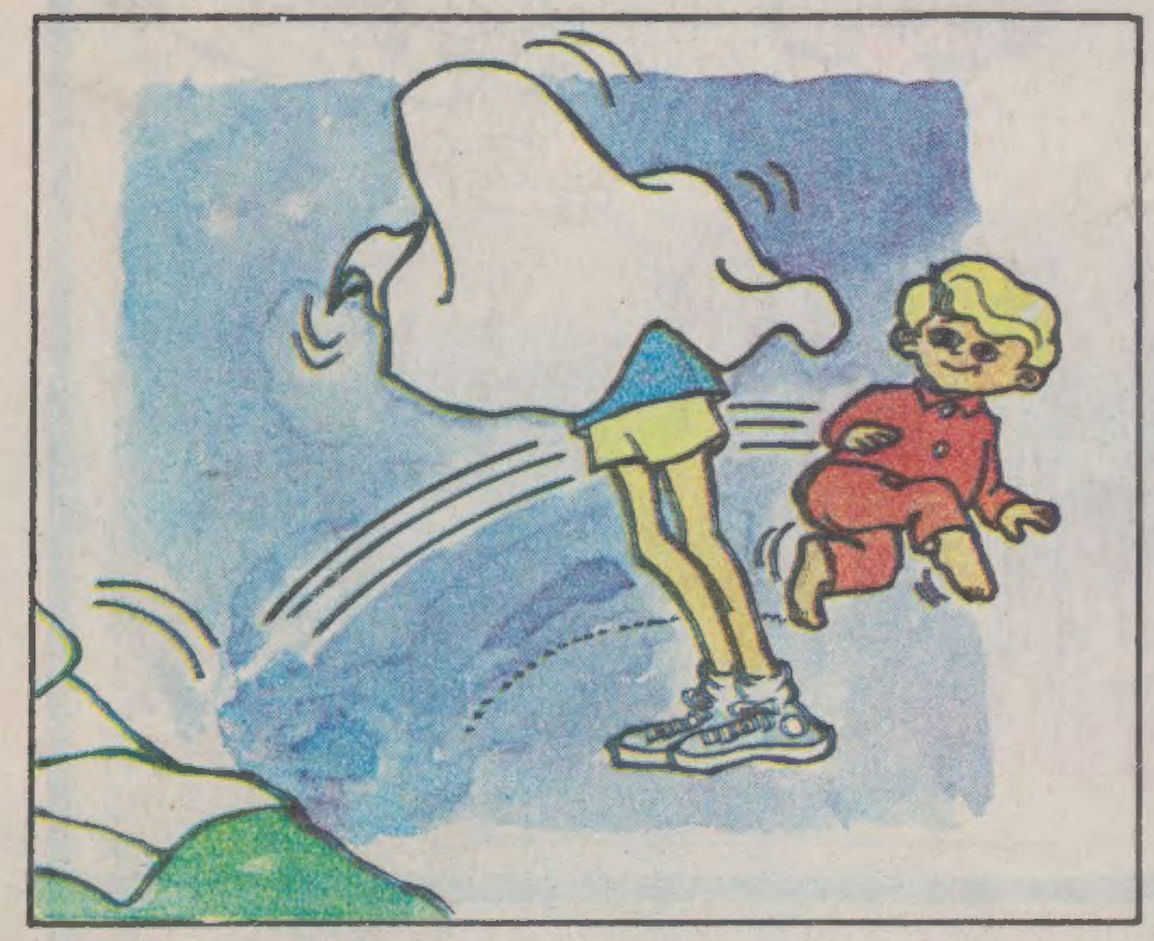

SAVAŞ